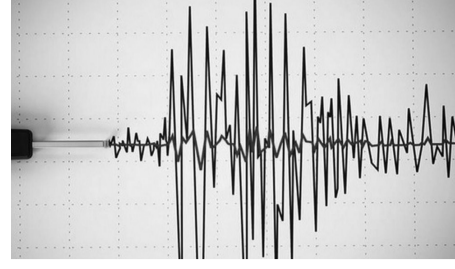

Rəsmi Bakı İsrail və Livan arasında atəşkəsi alqışlayır

Azərbaycan İsrail və Livan arasında atəşkəsi alqışlayır. Bu barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi "X" platformasında paylaşım edib. Azərbaycan XİN bu razılaşmanın hərbi əməliyyatlara son qoyaçağını gözləyir.

COP29 qlobal atəşkəs təşəbbüsünü kimi Azərbaycan bütün tərəfləri atəşkəs rejiminə əməl etməyə çağırır.

Azərbaycanda zəlzələ oldu Yeraltı təkanlar 25 km dərinlikdə yerləşib, hiss olunmayıb

Cəlilabad stansiyasından 13 km şimalda, Cəlilabad rayonunda zəlzələ baş verib. Seysmoloji Xidmət Mərkəzi xəbər verir ki, 3.3 maqnitudalı zəlzələ yerli vaxtla saat 17:07-də qeydə alınıb. Yeraltı təkanlar 25 km dərinlikdə yerləşib, hiss olunmayıb.

37 nəfər Azərbaycan vətəndaşı Almaniyadan geri qəbul edilib

"Azərbaycan Respublikası ilə Avropa İttifaqı arasında icazəsiz yaşayan şəxslərin readmissiyası haqqında" Saziş çərçivəsində 26 noyabr tarixində Azərbaycan Respublikası vətəndaşı olan 37 nəfər Almaniya Federativ Respublikasından geri qəbul edilib. Bu barədə Dövlət Miqrasiya Xidmətindən məlumat verilib. Bildirilib ki, geri qəbul prosesi Nazirlər Kabineti

yanında Operativ Qərargahın müəyyən etdiyi qaydalar çərçivəsində həyata keçirilib. Qeyd edilib ki, fəaliyyəti Dövlət Miqrasiya Xidməti tərəfindən əlaqələndirilən Reintegrasiya üzrə İşçi Qrupu readmissiya olunan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının üzlaşdıqları çətinlik və problemlərin operativ həlli, onların cəmiyyətə səmərəli, dayanıqlı sosial-iqtisadi reintegrasiyası işinin təşkili istiqamətində müvafiq tədbirlər həyata keçirir.

№ 217 (6218) 2024-cü il

Qiyməti 40 qəpik

ŞƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az 28 noyabr 2024-cü il (cümə axşamı)

Yanvarın 29-da bələdiyyə seçkiləridir

MSK sədri siyasi partiyaları fəal olmağa çağırır

Azərbaycanda bələdiyyə seçkilərinin keçiriləcəyi tarix açıqlanıb. Mərkəzi Seçki Komissiyasının dünən keçirilən iclasında MSK sədri Məzahir Pənahov məlumat verib ki, bələdiyyə seçkiləri 2025-ci il yanvarın 29-da keçiriləcək.

MSK sədri bildirib ki, MSK bununla bağlı müvafiq addımlar atır: "MSK bir neçə seçki dairələrində zəruri addımların atılması ilə bağlı qərarlar qəbul etdik. Bütün bələdiyyələrin həm sərhədləri, həm məntəqələri, həm də bələdiyyə ərazisində olan seçicilərin sayı ilə bağlı zəruri addımlar atılıb".

(səh.2)

Xarici siyasətimiz dayanıqlı və balanslıdır

Fazil Mustafa: "COP29 Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzuna böyük təsir göstərəcək"

"COP29 Beynəlxalq İqlim Konfransı Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzuna böyük təsir göstərəcək".

Bu fikri "Şərq"ə açıqlamasında deputat Fazil Mustafa söyləyib. O bildirib ki, belə tədbirlər adətən sənaye cəhətdən inkişaf etməmiş ölkələrdə keçirilir...

(səh.3)

Həyatın oyunu...

Gələcəyimiz yaşlı insanlara qalacaq

Bu işə demoqrafik vəziyyətə mənfi təsirini göstərəcək

"Əhali göstəricilərində yaşlı insanların çoxalması, gənclərin azalması ciddi problemdir, Problem həllini tapmadıqca, ölkəmizdə demoqrafik vəziyyət qarşdakı illərdə dərinləşə bilər".

Bu fikirləri "Şərq"ə açıqlamasında sosioloq Mətanət Məmmədova bildirdi. Xatırladaq ki, Milli Məclisin ötən iclasında deputat Fazil Mus-

tafa ölkədə yaşlı əhalinin sayının artdığını, gənclərin sayının azalmaqda olduğunu deyib. Deputat təklif edib ki, uşaqların doğumuna görə bərdəlik müavinətinin miqdarı artırılmalıdır: "Uşaqların doğumuna görə bərdəlik müavinət artırılıb. Amma kateqoriyaları bir az ayırmaq lazımdır."

(səh.2)

Sənin sərhəddə nə işin var, cənab Duda!

Bu addım Polşanın Azərbaycana qarşı münasibətinin səmimi olmadığını göstərir

Polşa Ermənistan və Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşmasına kömək etməyə hazırdır. Bunu Ermənistanda səfərdə olan Polşa Prezidenti Andrey Duda deyib. O, İrəvanda Ermənistan Prezidenti Vaaqn Xaçaturyanla mətbuat konfransı keçirib. Duda İrəvanın Avropaya yaxınlaşması prosesini dəstəklədiyini bildirdi. Qeyd edib ki, Avropa üçün Cənubi Qafqaz regionunda sülhün əldə olunması vacibdir:

"Ehtiyac olarsa, Varşava Azərbaycanla münasibətlərin normallaşmasına kömək etməyə hazırdır. Ermənistan bizə hər zaman güvənə bilər". Duda Baş nazir Nikol Paşinyan və parlamentin sədri Alen Simonyanla da görüşüb. Bu, Polşa prezidentinin Ermənistana 13 il ərzində ilk səfəridir. Polşa Prezidenti Ofisinin rəsmisi Myesko Pavyak deyib ki, danışıqların əsas mövzularından biri regiondakı vəziyyət və Ermənistanla Azərbaycan arasındakı sülh prosesi olacaq.

(səh.3)

Atəşkəs Livan və İsrail üçün qələbədir

İsrailə "Hizbullah" arasında hərbi əməliyyatların dayandırılması barədə razılıq əldə olunub.

Razılışma dünən qüvvəyə minib. Razılışmaya görə, İsrail ordusu Livan ərazisindən 60 gün müddətində çıxmalı, sərhəddəki 33 posta təxminən 5000 əsgər yerləşdirilməlidir. Bundan başqa, "Hizbullah" da Cənubi Livanı tərk etməli, buradakı hərbi infrastrukturunu dağıdılmalıdır.

(səh.5)

Şövkət Ələkbərovanın "Yar gəldi yar"ı

Mahnının erməni musiqisi kimi təqdim olunmasının qarşısı alınıb

Məşhur Azərbaycan müğənnisi, Azərbaycanın Xalq artisti Şövkət Ələkbərovanın ifa etdiyi musiqisi Adil Gəraya və sözləri Əli Kərimə məxsus olan "Yar gəldi yar" mahnısının "Youtube" səhifəsində erməni musiqi nümunəsi kimi yerləşdirilməsi faktı Əqli Mülkiyyət Agentliyində araşdırılıb.

Agentlikdən verilən xəbərə görə, Ş.Ələkbərovanın ifa etdiyi "Yar gəldi yar" mahnısı "Armenian Music, (Turkish language) Music 15. (rare) Music 17. Şövkət Ələkbərova (rare)" "rekviziti" altında 2016-cı il 4 sentyabr tarixində "Youtube"-nin "Behrooz Abshar" adlandırılan səhifəsində yerləşdirilib.

Şəhər açılarda artıq gec olur Qar yağdı, texnika yola çıxmalıdır

Paytaxtda qışa hazırlıq görülür. Həqiqətən də, görülmürmü? Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin tapşırıqlarına uyğun olaraq paytaxt rayonlarında qışa hazırlığın vəziyyəti ilə bağlı Bakının inzibati rayonlarında kommunal, təsərrüfat xidmətləri, idarə və təşkilatların, təhsil müəssisələrinin, özəl sektorun nümayəndələrinin iştirakı ilə müşavirələr keçirilir.

(səh.2)

(səh.6)

Trump başqa addımlar ata bilər

Ermənistan üçün maliyyənin kəsilməsi, azalması onlar üçün fəlakətə bərabərdir

(səh.3)

"Politico" nun yalanları durmur

Azərbaycana qarşı çirkin kampaniya davam etdirilir

(səh.2)

Seçkiqabağı təşviqat gələn il yanvarın 6-da başlayacaq

Gələn il yanvarın 29-na təyin edilən bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar seçkiqabağı təşviqat 2025-ci il yanvarın 6-dan başlayacaq. Bu, Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə seçkilərinin hazırlanmış keçirilməsi üzrə əsas hərəkət və tədbirlərin Təqvim Planında əksini tapıb. Seçki Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə əsasən, qeydə alınmış namizədlər, namizədi qeydə alınmış siyasi partiyalar, siyasi partiyaların blokları, vəkil edilmiş şəxslər, səlahiyyətli nümayəndələr tərəfindən seçkiqabağı təşviqat səsvərmə gününə

Yanvarın 29-da bələdiyyə seçkiləridir

MSK sədri siyasi partiyaları fəal olmağa çağırır

Azərbaycanda bələdiyyə seçkilərinin keçiriləcəyi tarix açıqlanıb. Mərkəzi Seçki Komissiyasının dünən keçirilən iclasında MSK sədri Məzahir Pənahov məlumat verib ki, bələdiyyə seçkiləri 2025-ci il yanvarın 29-da keçiriləcək. MSK sədri bildirib ki, MSK bununla bağlı müvafiq addımlar atır:

"MSK bir neçə seçki dairələrində zəruri addımların atılması ilə bağlı qərarlar qəbul etdik. Bütün bələdiyyələrin həm sərhədləri, həm məntəqələr, həm də bələdiyyə ərazisində olan seçicilərin sayı ilə bağlı zəruri addımlar atılıb". Sədr deyib ki, artıq Azərbaycanda 685 bələdiyyə fəaliyyət göstərir. Bələdiyyə seçkilərinə dair Təqvim Planı təsdiq edilib. Məsələ Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) dünən keçirilən iclasında müzakirəyə çıxarılıb. Sənd səsvərməyə çıxarılaq qəbul edilib. Bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar vətəndaşların seçki hüquqlarını pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) və qərarlardan şikayətlərin araşdırılması məqsədilə Mərkəzi Seçki Komissiyası nəzdində ekspert qrupu yaradılıb.

Siyasi partiyalar çalışmalıdır ki, onların yerlərdə nümayəndələri olsun

MSK sədri Məzahir Pənahov deyib ki, Azərbaycanda siyasi partiyaların seçkilərdə fəaliyyəti əvvəlki dövrlərdən müqayisəolunmaz dərəcədə yüksəlib. Sədr bildirib ki, ötən parlament seçkilərində 25 siyasi partiya iştirak etdi. "Bir partiya seçkilərdə iştirak etmədi. İştirak edən siyasi partiyalardan da bəzilərini parlamentdə yer aldılar. Ötən parlament seçkiləri rahat keçdi, tərəflər ancaq siyasi mübarizə ilə məşğul oldular. Biz də Azərbaycanın demək olar ki, bütün görüşmək imkanı olan yerlərində görüş üçün şərait yaratmışdıq. Bu baxımdan bələdiyyə seçkilərində imkanlar daha geniş olmalıdır. Siyasi partiyalar çalışmalıdır ki, onların yerlərdə nümayəndələri olsun. Kifayət qədər böyük yaşayış məntəqəsini bələdiyyələr əhatə edəcək. Onlar bələdiyyə seçkilərində iştirak etsinlər ki, inkişaf etsinlər, seçkiləri orqanlarda təmsil olunsunlar. Siyasi partiya rəhbərlərinə xüsusi müraciət edirəm ki, seçkilərdə fəal iştirak etsinlər".

23 gün qalmış başlanır və səsvərmənin başlanmasına 24 saat qalmış dayandırılır. Bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar seçkiqabağı təşviqat 2025-ci il yanvarın 6-dan başlayacaq və yanvarın 28-i 00:00-da dayandırılacaq. Namizəd olmaq istəyənlər səsvərmə gününə ən çoxu 50 və ən azı 30 gün qalmış saat 18:00-dək namizədin qeydə alınması üçün zəruri olan seçki sənədlərini dairə seçki komissiyasına təqdim etməlidir. Bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar bu müddət 2025-ci il dekabrın 10-da başlayıb, dekabrın 30-dək davam edəcək.

Bələdiyyə seçkilərinə fevralın 23-dək yekun vurulacaq

Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) katibi Arife Muxtarova deyib ki, səsvərmə günü - yanvarın 29-da seçicilərin səsvərməyə iştirakı barədə məlumatlar gündə 5 dəfə veriləcək. O bildirib ki, seçkilərin yekunlarının yoxlanılması gələn il fevralın 18-dək, seçkilərin yekunlarının elanı isə fevralın 23-dək başa çatacaq. Noyabrın 28-dən isə namizədlərin irəli sürülməsi prosesi başlayacaq.

İsmayıl

"Böyük Yeddiçilik" Rusiya-Ukrayna savaşını çözmə bilmir

Elxan Şahinoğlu: "Şimali Koreyanın Rusiyaya hərbi göndərməsi tənqid olunsun da, üzv ölkələr Ukraynaya hərbi göndərmək fikrində deyillər"

İtaliyada "Böyük Yeddiçilik" (G7) ölkələrinin xarici işlər nazirlərinin toplantısı keçirilib. ABŞ, Almaniya, Fransa, Böyük Britaniya, İtaliya, Kanada və Yaponiyanın xarici işlər nazirləri, o cümlədən Avropa İttifaqının ali nümayəndəsi təhlükəsizlik məsələlərini, münaqişə zonalarındakı vəziyyəti və Yaxın Şərqlə artan gərginliyi müzakirə ediblər.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzi, politoloq Elxan Şahinoğlunun "Şərqlə" açıqlamasına görə, toplantıda əsas mövzu Rusiya-Ukrayna müharibəsi olub. Bu səbəbdən toplantıya Ukraynanın xarici işlər naziri Andriy Sibiqa da dəvət olunub: "Ukraynalı baş diplomat ölkəsinə verilən dəstəyə görə, müttəfiqlərə minnətdarlığını bildirib və onları Rusiyanın işğalı qarşısında həmrəy olmağa çağırıb. Sibiqa həmkarlarının diqqətini Rusiyanın müharibəni genişləndirmək üçün atdığı son addımlara, Şimali Koreya qoşunlarının bölgədə yerləşdirilməsinə, Ukraynanın nüvə enerji obyektlərinə zərbələrin endirilməsinə və orta mənzilli ballistik raketlərin tətbiqinə yönəlib. Sibiqa Ukrayna dəstəyini xeyriyyəçilik olmadığını, Avroatlantik birliyə və dünyanın təhlükəsizliyinə ən yaxşı sərməyə olduğunu söyləyib. Ukraynanın xarici işlər naziri Rusiya-Şi-

mali Koreya ittifacı üzərində xüsusi dayanıb. Nazirin sözlərinə görə, Rusiya-Şimali Koreya ittifacının yalnız Avropa üçün deyil, Avropanın Asiyadakı tərəfdaşlarına da təhlükə yaratdığı vurğulanıb. Çünki Şimali Koreya Rusiyaya verdiyi hərbi dəstək qarşılığında Kreml Şimali Koreyanın Cənubi Koreya, Yaponiya və ABŞ ilə qarşıdurmasına əməli dəstək verəcək. Bu isə Hind-Sakit okean bölgəsində vəziyyəti gərginləşdirəcək. Andriy Sibiqa Avropa və Hind-Sakit okean bölgəsinin təhlükəsizliyinin bir-birinə sıx bağlı olduğunu bildirib".

Politoloq hesab edir ki, Ukrayna xarici işlər nazirinin xüsusi olaraq bu mövzuya diqqət yetirməsinin məqsədi aydındır. Odur ki, hansısa bir qurumdakı narazılıq Paşinyanın gücünü zəiflədə bilməz: "Böyük yeddiçilik" Şimali Koreyanın Rusiyaya hərbi göndərməsi-

ni tənqid etsə də, üzv ölkələr Ukraynaya hərbi göndərmək fikrində deyillər. ABŞ və Avropa dövlətlərinin Çindən gözləntiləri var ki, Pekin Şimali Koreya ilə yaxınlığından istifadə edərək bu dövləti Rusiyaya hərbi göndərmək fikrindən daşındıracaq. Ancaq Pekinin bu məsələyə qarışmaq fikri yoxdur. Əksinə, Çin Rusiya-Ukrayna müharibəsinin global miqyas almasından istifadə edərək bölgədəki öz hədəflərinə çatmaq istəyir. Bu hədəflərdən ən başlıcası Tayvanı Çinə birləşdirməkdir. Çinin hərbi təyyarələri və hərbi gəmiləri Tayvan ətrafında patrul xidmətini davam etdirirlər. Tayvan rəhbərliyi iddia edir ki, Çin kaşfiyyət məqsədilə ada üzərinə hava şarları buraxıb. Pekin Tayvanın hava şarları ilə bağlı iddialarını rədd edərək, onların meteoroloji məqsədlər üçün istifadə olduğunu açıqlayıb. Bu fakt ötən il də qeydə alınmışdı. Amerika Birləşmiş Ştatlarının hava sahəsi üzərində Çin məxsus kaşfiyyət şarları vurulub. Beləliklə, "Böyük yeddiçilik" həm Avropa və Asiya qitəsinin təhlükəsizlik problemlərini düşündürməli, həm də Yaxın Şərqlə qarşıdurmanın dayandırılmasına çalışmalıdır. Vaşinqtonun vasitəçiliyi ilə İsrailin Livan hökuməti arasında nisbi atəşkəs barədə razılıq əldə olunsun da, bu, qarşıdurmanın sonu deyil".

Şəymən

Kreml ciddi narahatdır

Rusiya tərəfi Ermənistan müxalifətinin prosesləri ələ almasını istəmir

ABŞ Ermənistanı tamamilə özünə tabe etmək məqsədi güdür. Bu barədə Rusiya Federasiyası Xarici Kaşfiyyət Xidmətinin (SVR) mətbuat bürosu açıqlama yayıb. Etibarlı məlumatlar bir daha inandırır ki, Birləşmiş Ştatlar qondarma demokratikləşməni tətbiq etmək planlarından əl çəkmir, Ermənistanı tamamilə tabe etmək məqsədi güdür.

Lakin digər ölkələrdə və regionlarda oxşar təcrübələr bu planların dağıdıcı olduğunu göstərib. Yaxın Şərqlə, Latın

Amerikasında və Afrikada bunun çoxlu nümunələri var. Ən çox diqqət çəkən isə Ukraynanın hazırkı vəziyyətidir. Amerikalılar İrəvanın qondarma demokratik yoldan çıxmasının qarşısını necə almağı düşünür. Onlar çıxış yolunu öz sübut olunmuş əlaqələri ilə Ermənistan fəaliyyət göstərən "layiqincə etibarlı" olmayan hakimiyyət vertikalını "gücləndirməkdə" görürlər. ABŞ-dəki qlobalist demokratikləşmə dairələrində bunlar Aram Sarkisyanın "Respublika", Arman Babacanyanın "Respublika naminə", Tigran Xzmalyanın "Ermənistan Avropa Partiyası" və Levon Şirinyanın "Xristian-Demokrat Partiyası" partiyaları hesab olunur. RF Xarici Kaşfiyyət Xidmətindən bildirilib ki, qərb-yönümlü partiyaların 2026-cı il seçkilərində parlamente daxil olmalarını təmin etmək üçün onların siyasi "raskrüt-kası" artıq başlayıb.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin sektor müdiri, politoloq Tural İsmayilov

"Şərqlə" söyləyib ki, Rusiya Federasiyası Xarici Kaşfiyyət Xidməti tez-tez Ermənistanın həyata keçirdiyi siyasətə bağlı öz etirazlarını bildirir:

"Eyni zamanda Ermənistanı müxtəlif xəbərdarlıqları bildirirlər. Bu göstərir ki, Rusiya hələ də Ermənistan hakimiyyətinin bütün addımlarından narazıdır. Ona görə də Ermənistanın Rusiyaya qarşı ikiüzlü açıqlamalarını son dövrlər qəbul etmirlər. Digər tərəfdən, Amerika Birləşmiş Ştatlarında qlobal demokratikləşmə dairələri kimi təqdim olunan qüvvələrin bir sıra siyasətçiləri Ermənistanla olmasın Rusiya tərəfindən də müşahidə olunur. Rusiya Federasiyası Xarici Kaşfiyyət Xidmətinin yaydığı məlumatdan da görünür ki, məsələ təkcə Nikol Paşinyan hakimiyyətindən narazılıqla bağlı deyil. Rusiya tərəfi Ermənistan müxalifətində təmsil olunan adamlardan da narahatlıq keçirir. Yeni Rusiya onların gələcək zamanda Ermənistan prosesi ələ almasını istəmir".

Şahənə Ziyad

Siyavuş Kərimi rektor vəzifəsindən azad edilib

Milli Konservatoriyaya Kamilə Dadaş-zadə yeni rəhbər təyin olunub

Siyavuş Əşrəf oğlu Kərimi Azərbaycan Milli Konservatoriyasının rektoru vəzifəsindən azad edilib.

Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev müvafiq Sərəncam imzalayıb.

Kamilə Hüseyn qızı Dadaş-zadə Azərbaycan Milli Konservatoriyasının rektoru təyin edilib.

Prezident İlham Əliyev bununla bağlı Sərəncam imzalayıb.

Qərbi Azərbaycan İcması bəyanat yayıb

Bəzi Qərb mediası "xristian Ermənistan və müsəlman Azərbaycan" hekayəsini yaymaqda davam edir

Fransanın ARTE kanalında "Azərbaycanlılar və türklər iki qarşılıqlı düşmənçilikə qadirdirlər" kimi Azərbaycana qarşı böhtan və iftiralara dolu sənədli film yayımlanmışdır.

Bu barədə Qərbi Azərbaycan İcmasının bəyanatında deyilib.

"Son olaraq COP29 zamanı bir sıra Qərb mediasının Azərbaycana qarşı çirkin kampaniyasının şahidi olmuşduq. Yalandan özünü müstəqil media adlandıranlar, "söz azadlığı"ndan dəm vuranlar Azərbaycanofob, islamofob siyasi dairələrin əlində alətə çevrilmişdir. Təəssüf ki, bəzi Qərb mediası "xristian Ermənistan və müsəlman Azərbaycan" hekayəsini yaymaqda davam edir və cəmiyyətləri məsələyə sırf etnik və dini təəssübəklikdən yanaşmağa köləyir.

Qeyd edilən sənədli film XXI əsrdə irqçiliyin, anti-Azərbaycan nifrətinin Fransa cə-

miyyətinin bütün sahələrinə yayılmasının daha bir nümunəsidir. Fransanın özünü diplomat adlandıran Ermənistanlı səfirinin zaman-zaman Azərbaycanı hədəf alan cılız, ölkəsini hörmətdən salan, Ermənistan cəmiyyətinin radikal hissəsini isə "cuşa gətirən" açıqlamaları isə irqçilikdən əlavə, həm də Fransa siyasi istəblismentində gedən güclü deqradasiyanı göstərir", - bəyanatda bildirilib.

"Politico" nun yalanları durmur

Azərbaycana qarşı çirkin kampaniya davam etdirilir

"Politico" nəşri məqaləsində Azərbaycan əleyhinə əsassız iddia ilə çıxış edib. Nəşrdə qeyd olunub ki, guya, "Azərbaycan bu il Rusiyadan 141,6 milyon kubmetr qaz idxal edib".

Prezidentin köməkçisi Hikmət Hacıyev buna cavab olaraq bildirib ki, "Politico" nəşrinin istinad etdiyi fakt idxal deyil, svop əməliyyatıdır: "Qonşu dövlətlər arasında belə mövsümi mübadilələr baş verir və bu normaldır. Təəssüf edirik ki, məqalədə svop ilə idxal arasındakı fərq göstərilir". Onun sözlərinə görə, "Politico"nun Avropa nəşri Azərbaycandan üzr istəmək və saxta xəbər məqaləsini geri götürmək əvəzinə, dezinformasiya yaymaqda və dünya ictimaiyyətini çaşdırmaqda davam edir. Prezidentin köməkçisi, Avropa Komissiyasının enerji məsələləri üzrə sözçüsü Tim Makfinin "Al bazarlarını təmin edən Cənub Qaz Dəhlizi Azərbaycanın daha geniş təbii qaz sistemində deyil, yalnız Azərbaycanın qaz yataqlarına bağlıdır" dediyini xatırladı: "Al rəsmisinin bəyanatı tamamilə dəqiqdir və biz bununla tam razıyıq. Beləliklə, Azərbaycan 2024-cü ildə Rusiyadan heç bir qaz idxal etməyib. Nöqtə! "Politico" qaralıq otaqda qara pişiyin orada olmadığını biliblə uğursuz şəkildə axtarır. Azərbaycanda belə bir atalar sözü var: "Yalançı evinə qədr qovurlar".

Millət vəkili, iqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov "Şərqlə" deyib ki, Azərbaycanın Rusiyadan mavi qaz alıb Avropaya satmaq iddiası cəfəngiyyətdir. Deputatın sözlərinə görə, bir tərəfdən göstərilən məbləğ yüksəkdir, digər tərəfdən, Azərbaycan qazının Avropaya naqli ilə bağlı infrastruktur da yoxdur: "Yeni bu, texniki baxımdan da mümkün deyil. Azərbaycanın

Azərbaycanın Rusiyadan mavi qaz alıb Avropaya satmaq iddiası cəfəngiyyətdir

daxili qaz istehlakı 13 milyard kubmetrdir. Avropayada təxminən 14 milyard kubmetr yaxın mavi qaz nəql edilir. Azərbaycan sadəcə, Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə verən ölkədir. Əfsuslar ki, bu töhfə bəzi dairələr tərəfindən doğru qiymətləndirilmir. Azərbaycana qarşı çirkin kampaniya davam etdirilir".

Parlament üzvü vurğulayıb ki, əslində, reeksportla məşğul olan və sanksiyalardan yayınan tərəf Ermənistandır. Deputatın sözlərinə görə, biz Rusiya-Ukrayna müharibəsi başladıqdan sonra Ermənistanın eksport və impordunda, yeni ixrac və idxalında kəskin artımları müşahidə edirik: "Bu da birbaşa reeksport və Qərbin sanksiyalarından yayınmaqla bağlıdır. Təəssüf ki, Qərb dairələri sanksiyalardan yayınan Ermənistanı deyil, qərəzli şəkildə Azərbaycanı hədəf alırlar. Azərbaycanla bağlı kifayət qədər qərəzli və birtərəfli qətnamələr qəbul edilir".

İsmayıl Qocayev

Şövkət Ələkbərovanın "Yar gəldi yar"

Mahnının erməni musiqisi kimi təqdim olunmasının qarşısı alınıb

Məşhur Azərbaycan müğənnisi, Azərbaycanın Xalq artisti Şövkət Ələkbərovanın ifa etdiyi musiqisi Adil Gəraya və sözləri Əli Kərimə məxsus olan "Yar gəldi yar" mahnısının "Youtube" səhifəsində erməni musiqisi kimi yerləşdirilməsi faktı Əqli Mülkiyyət Agentliyində araşdırılıb.

Agentlikdən verilən xəbərə görə, Ş.Ələkbərovanın ifa etdiyi "Yar gəldi yar" mahnısını "Armenian Music, (Türkisch language) Music 15. (rare) Music 17. Şövkət Ələkbərova (rare)" "rekviziti" altında 2016-cı il 4 sentyabr tarixində "Youtube"nin "Behrooz Absnar" adlandırılan səhifəsində yerləşdirilib. Qeyd edilib ki, "Yar gəldi yar" mahnısı 1957-ci il 16 aprel tarixində Azərbaycanın Xalq artisti Səid Rüstəmovun dirijorluğu və Xalq çalğı ansambli orkestrinin müşayiəti ilə Ş.Ələkbərovanın ifasında lentə alınıb. "Səslenmə müddəti (xronometraj) 4.33 saniyədir. 13313 kod nömrəsi ilə AzTV-nin "Qızıl Fond"unda saxlanılır. Ş.Ələkbərovanın "Youtube"də əmlak hüquqlarının idarəçiliyini bu sahədə Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən "Mikpro" MMC həyata keçirir. Buna görə də "Mikpro" MMC cəlb edilməklə Əqli Mülkiyyət Agentliyi tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində Ş.Ələkbərovanın ifaçı kimi hüquqlarının pozulmasına səbəb olan qeyd edilən video "Youtube"nin "Behrooz Absnar" səhifəsindən silinib. Bununla da Ş.Ələkbərovanın ifaçı kimi hüquqlarının pozulması "Youtube" rəhbərliyi tərəfindən öz təsdiqini tapıb və onun pozulmuş hüquqları bərpa edilib", - məlumatda vurğulanıb.

dadır ki, Ermənistandakı digər siyasətçilərin nüfuzu ondan da aşağıdır və hələ ki, ciddi bir rəqibi yoxdur. Lakin bu rəqibin sabah ortaya çıxmayacağını bilmək olmaz".

Politoloqun sözlərinə görə, Nikol Paşinyan komanda üzvlərinin fəaliyyətindən narazı olsa da, onlarla dost kimi ayrılmağa üstünlük verdi. Bu da bir siyasətçi üçün son dərəcə düzgün davranışdır. Siyasətçi özünə düşmən yetişdirməməlidir, elə ayrılmalıdır ki, daha sonra onun əleyhinə aktiv fəaliyyətə başlamasınlar:

"Ermənistan İstintaq Komitəsində yaşanan gərginliyə gəldikdə isə onu deyim ki, Paşinyan dövləti möhkəm və qərarlı şəkildə idarə edir, arxasında güclü xarici

İstintaq komitəsində xaos yaşanır

Ermənistanda hansısa bir qurumdakı narazılıq Paşinyanın gücünü zəiflədə bilməz

Ermənistan İstintaq Komitəsinin bir neçə yüksək vəzifəli əməkdaşı gələcək rəhbərin adı məlum olandan sonra istefa ərizəsi yazıb.

Bu barədə "Hraparak" qəzeti məlumat yayıb. Nəşr qeyd edir ki, Argişti Kərəmyanın işdən çıxarılmasından sonra İstintaq Komitəsi özünə gələ bilmir:

"İstintaq Komitəsinin Hüquq şöbəsinin rəhbəri Artur Vardanyan da bəyanat yayıb və bildirdi ki, Kərəmyan gedəndən sonra idarədə işləməyi təsəvvür belə edə bilməz. Paşinyan yeni rəhbərin Baş prokurorun müavini Artur Poqosyan olacağını bəyan etdikdən sonra İstintaq Komitəsində əsl xaos başlayıb. Çünki bir çox işçi prokurorluqdan İstintaq Komitəsinə keçib. Onların bəziləri Poqosyanın Komitəyə rəhbərlik edəcəyini biləndən sonra ərizə yazıblar. Onların arasında bir il əvvəl prokurorluqdan gələn İqtisadi cinayətlər və qaçaqmalçılıq idarəsinin rəisi Arsen Simonyan da var. Mahz Poqosyanı ləna münasibətə zəminində, İstintaq Komitəsinə gedib və onun tezliklə Komitəyə rəhbər təyin olunmasından xəbər tut

araq, ərizə yazıb. Simonyan həm də avqustun əvvəlində hakimiyyətdən təqaüdə çıxan Apellyasiya Məhkəməsinin hakimi Tiqrən Simonyanın qardaşıdır.

Politoloq Abutalib Səmədov isə "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan fəaliyyətindən narazı qaldığı komanda üzvlərinə istefa ərizəsi yazmalarını özü təklif edib: "Onlar da bu təklifi qəbul edərdilər və bir sıra mühüm postu tutan şəxslər vəzifələrindən istefa verdilər. Lakin Paşinyan bunu onların fəaliyyətindən narazı qalması ilə əlaqələndirmədi, sistem dəyişiklikləri kimi qələmə verdi. Lakin sistem dəyişikliklərinə həmin kadrlarla da getmək mümkün idi. Halbuki Paşinyan feysbuk vasitəsilə xalqa etdiyi müraciətdə bir sıra vəzifəli şəxslərin, xüsusən də güc strukturları və hüquq-mühafizə sahələrində rəhbər vəzifələri tutan şəxslərin fəaliyyətindən narazı olduğunu açıq şəkildə dilə gətirmişdi. Cəmiyyətdə nüfuzu aşağı düşdüğü üçün Ermənistanın baş naziri komandasını dəyişərək seçkilərə getməyi planlaşdırır. Xoşbəxtliyi on-

qüvvələr dayanır. Odur ki, hansısa bir qurumdakı narazılıq Paşinyanın gücünü zəiflədə bilməz. Atdığı addımları qərarlı şəkildə atması Paşinyanın ən böyük üstünlüyüdür. Yeni komanda ilə seçkilərə hazırlaşan Paşinyanın qələbə şansını da yüksək proqnozlaşdırıram. Hesab edirəm ki, Paşinyan növbəti dəfə baş nazir seçildikdən sonra planladığı addımları atacaq. Bunların içərisində də Azərbaycanla sülh sazişinin imzalanmasına xidmət edən addımlar olacaq. Yeri gəlmişkən, Daxili İşlər Nazirinin istefaya göndərilməsi və daha etibarlı şəxsin həmin vəzifəyə təyin edilməsi gələcəkdə imzalanacaq sülh sazişinə qarşı müxalif qüvvələrin qarşı çıxması ilə də əlaqədar ola bilər. Paşinyana elə bir kadr lazımdır ki, ölkədəki sülh əleyhinə olan qüvvələr ayaqlandıqda DIN və polis nəfərləri bu məsələdə dövlətçilik mövqeyində dayanınsın və etirazları qarşısında geri çəkilməsinlər, aksiyaları dayandıрмаq üçün də zəruri addımları atınsınlar".

Şəymən

Sənin sərhəddə nə işin var, cənab Duda!

Bu addım Polşanın Azərbaycana qarşı münasibətinin səmimi olmadığını göstərir

Vurğulanıb ki, Polşa prezidentinin Ermənistan-Azərbaycan sərhəd ərazisinə səfəri müxtəlif Avropa İttifaqına üzv ölkələrin və Avropa institutlarının Azərbaycan əleyhinə siyasətinin bir daha nümayişidir: "Rəsmi olaraq Azərbaycanın strateji tərəfdaşı olan bir ölkənin prezidentinin Azərbaycan-Polşa münasibətlərinin gərginləşməsinə səbəb olan yolverilməz diplomatik "binokl şousu"na qatılmasının dərin təəssüf hissi ilə qarşılayırıq. Azərbaycan rəsmilərinin Polşa Prezident Administrasiyasına və Xarici İşlər Nazirliyinə göndərdikləri çoxsaylı mesajlara baxmayaraq, Polşa tərəfi bu provokativ addımdan çəkinmədi". Qeyd olunub ki, Azərbaycan bu dost olmayan addıma qarşı lazımi diplomatik tədbirləri görmək hüququnu saxlayır.

Mümkündür ki, Al-yə rəhbərlik edəcək Polşanın prezidenti İrəvanda müşahidə missiyasının müddətini uzadılmasının yollarını da müzakirə edib

Siyasi şərhçi Asif Nərimanlı "Şərq"ə deyib ki, Ermənistanda olan Polşa Prezidenti Andrey Dudaın səfər proqramında iki məqam diqqət çəkir. Onun sözlərinə görə, Duda İrəvanda Azərbaycan-Ermənistan sülh prosesini müzakirə edib: "2025-ci ilin yanvarından etibarən Avropa İttifaqı Şurasının rəhbərliyi Polşaya keçəcək. Dudaın aktivliyi bundan qaynaqlanır. Hərçənd Bakı və İrəvana səfər arasında balansın pozulduğu amili mövcuddur. Duda Bakıya COP29-da iştirak üçün gəlmişdi və paralel olaraq, Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşması məsələsinə də müzakirə etdi. Ermənistan isə xüsusi səfər proqramı ilə gedib. Al-yə rəhbərlik edəcək Polşa prezidentinin İrəvana xüsusi səfəri və sərhədə - Arazdəyəyə ziyarəti İttifaqın Ermənistanda müşahidə missiyasının gələcəyi ilə bağlıdır. Fəaliyyət müddəti 2025-ci ilin 19 fevralında başa çatacaq missiyanın daha iki il Ermənistanda qalması fikri var. Bunu İrəvan da istəyir, Brüssel də. Lakin missiyanın fəaliyyət müddətinin uzadılması üçün Al-də yekdil qərar verilməli - 27 üzv dövlətin hamısı eyni mövqedən çıxış etməlidir. Belə qərarın çıxma ehtimalı böyük olsa da, Brüssel və İrəvanda narahatlıq var. Azərbaycan müşahidə missiyasının müddətini uzadılmasına qarşıdır. 2022-ci ildə Azərbaycan sərhədində fəaliyyətə başlayan

missiyanın müddəti iki aylıq razılaşdırılsa da, daha sonra rəsmi Bakının mövqeyi nəzərə alınmadan müddəti uzadıldı".

A.Nərimanlı vurğulayıb ki, rəsmi Bakının Brüssələ etirazı təkəz ritorika ilə yekunlaşmaya bilər: "Macarıstan üzərindən yekdil qərarın çıxmasına qarşı praktik addım atmaq imkanı var. Mümkündür ki, Al-yə rəhbərlik edəcək Polşanın prezidenti İrəvanda müşahidə missiyasının müddətini uzadılmasının yollarını da müzakirə edib. İrəvan və Brüsselin bu məsələdə iki istiqamətdə işləyəcəyi ehtimalı görünür. Al-də yekdil qərarın qəbul edilməsi üçün diplomatik fəaliyyəti genişləndirmək, qarşı çıxanlara təzyiq etmək lazımdır. Digər yandan Al-də potensial etirazçıların fakt qarşısında qoyulması və yekdil qərarın əldə edilməsi üçün müşahidə missiyasının bölgədəki fəaliyyətinin vacibliyinin əsaslandırılması zəruridir. Ermənistan-Azərbaycan sərhədində yeni bir eskalasiya, yaxud ən azı kiçikmiqyaslı olsa belə, toqquşma olarsa, missiyanın vacibliyində "qaçılmaz realiti" ortaya çıxa bilər. Bu kontekstdə Ermənistanın Al missiyasının müddətini başa çatdırmağa qədr sərhəddə miqyasından asılı olmayaraq, tənqibə əl atı biləcəyi istisna edilməyən ssenariidir".

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin departament rəhbəri, beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Əziz Əlibəyli "Şərq"ə bildirib ki, Dudaın səfər proqramını yarıdan itirən Polşanın Avropa İttifaqı Şurasına rəhbərlik etməsi istiqamətində dəyərləndirmək lazımdır:

"Onların məqsədlərindən biri Bakı və İrəvan arasında sülh prosesində dəstək verməkdir. Polşa prezidenti Bakıya COP29 çərçivəsində, İrəvana isə ayrıca səfər proqramı ilə gedir. Bu da Polşanın Azərbaycana qarşı münasibətinin səmimi olmadığını göstərir. Həmçinin Andrey Dudaın sərhəddə Avropa İttifaqının müşahidə missiyasıyla görüşməsi və onların tərəfindən məsələyə yanaşması qəbul ediləməzdir. Çünki Azərbaycan Ermənistanı bildirib ki, qısa müddətə gələn müşahidə missiyasının vaxtının uzadılması proseslərə zərbə vurur. Ona görə də müşahidə missiyasının bölgədə getməsinə ehtiyac var. Al-nin müşahidə missiyasının taleyi ilə bağlı yekun qərarda Polşanın hansı istiqamətdə dayanacağı isə sual altındadır. Hesab edirəm ki, bu yöndə Polşanın mövqeyi daha çox ermənipərəstdir".

İsmayıl Şahəne Ziyad

Tramp başqa addımlar ata bilər

Ermənistan üçün maliyyənin kəsilməsi, azalması onlar üçün fəlakətə bərabərdir

ABŞ-nin yeni prezidenti seçilən Donald Trampın hakimiyyəti dövründə Vaşinqton-Bakı əlaqələrinin yeni mərhələyə keçəcəyi, kifayət qədər gərginləşmiş münasibətlərin normallaşacağı ehtimal edilir.

Ötən gün Prezident İlham Əliyev həmkarı Donald Trampa zəng edərək onu yenidən ABŞ-nin rəhbəri seçilməsi münasibətilə təbrik edib. Ölkə başçısı bildirib ki, seçkilərdə inamlı qələbə Amerika xalqının onun yürütdüyü siyasi xəttə böyük dəstək və etimadının aşkar ifadəsidir. Dövlət rəhbəri vurğulayıb ki, Trampın fəaliyyəti dünyada təhlükəsizliyin təmin olunmasında daha da önəmli rol oynayacaq. Birinci prezidentlik dövründə Azərbaycan-ABŞ arasında dostluq və əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə Donald Trampın xüsusi diqqət ayırdığını deyən dövlət başçısı ikitərəfli əlaqələrimizin irəli aparılması üçün birgə səylər göstəriləcəyinə ümidvarlığını bildirib. D.Tramp da öz növbəsində səmimi təbriklərə görə Prezident İlham Əliyevə dərin təşəkkürünü bildirib, ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məqsədilə birgə səylərlə çalışmaq vacibliyini qeyd edib. Bu faktın özü belə Tramp administrasiyası ilə Azərbaycan arasında müsbət münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə dəlilətdir. Nəzərə alaq ki, Tramp Administrasiyasında Azərbaycana qarşı şəxslərin olması heç də ölkəmiz əleyhinə əvvəlki siyasətin davam etdiriləcəyini deməyə əsas vermir.

Təhlükəsizlik məsələləri üzrə ekspert, politoloq İlham İsmayıl deyib ki, 1992-ci ildən bu yana ABŞ ilə Azərbaycan arasında münasibətlər heç də hər zaman hamar olmayıb, müəyyən dərəcədə enişli-yoxuşlu olub. Ekspertin sözlərinə görə, ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinin hamar olmasının əsas səbəbi birmənalı şəkildə erməni faktoru ilə bağlı idi: "ABŞ hər zaman terrorçuluğa qarşı beynəlxalq mübarizədə Azərbaycana təşəkkürünü bildirib. 1994-cü ildə Əsrin müqaviləsi bağlanarkən də ABŞ-nin ciddi dəstəyi olub. Yeni iki dövlət arasında münasibətlər ermənilərdən kənar normal müstəvidə gedib. O yerdə ki erməni faktoru daxil olub, həmin anda münasibətlərdə problemlər yaşanıb. Xüsusən

"O yerdə ki erməni faktoru daxil olub, həmin anda Azərbaycanla münasibətlərdə problemlər yaşanıb"

son zamanlarda münasibətlərdə ciddi gərginlik var idi. Xatırlayırsızsa, 44 günlük Vətən müharibəsi başlayanda Donald Trampın ilkin reaksiyası belə olmuşdu ki, "orada çox ciddi və maraqlı hadisələr baş verir".

İsmayıl əlavə edib ki, Ermənistan maliyyə yardımının ayrılması məsələsində Donald Tramp əvvəlki Administrasiyadan daha pragmatik davranacaq: "Tramp özü biznesmen olduğu üçün maliyyə məsələsinə çox həssas yanaşır. Ermənistan maddi yardımın ayrılması Vaşinqtonun maraqlarına uyğun gəlmədiyi təqdirdə Tramp başqa addımlar ata bilər. USAID-in rəhbəri Samanta Pauerin ayırdığı maliyyə var. Bu ilin aprelin 5-də Brüssel görüşündə ABŞ də iştirak edirdi. Görüşdə Ermənistan maliyyə yardımını üçün nəzərdə tutulmuş 250 milyon dollar məsələsinə yenidən baxıla bilər. Hesab edirəm ki, daha pragmatik addımlar olacaq. Ermənistan üçün maliyyənin kəsilməsi, azalması onlar üçün fəlakətə bərabərdir. Cənab Prezidentin həmkarı Donald Trampı təbrikində xüsusilə vurğulanması lazım olan məqam odur ki, əməkdaşlıq məsələsində Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin adı çəkilir. Yeni bu bizim daxili işimizdir və bu məsələyə kimlərinə hansısa formada müdaxiləsi yolverilməzdir. Seçki rəfəsində D.Trampın erməni məsələsinə iki dəfə münasibəti gündəmə gəlmişdi. Həmin qüvvələr yenidən "ermənilərin Qarabağa qayıtması" məsələsinə qabardıla bilər. Ona görə də diplomatiyamız bu istiqamətdə preventiv addımlar atmalıdır".

İsmayıl

Xarici siyasətimiz dayanıqlı və balanslıdır

Fazil Mustafa: "COP29 Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzuna böyük təsir göstərəcək"

"COP29 Beynəlxalq İqlim Konfransı Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzuna böyük təsir göstərəcək". Bu fikri "Şərq"ə açıqlamasında deputat Fazil Mustafa söyləyib.

O bildirib ki, belə tədbirlər adətən sənayə cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrdə keçirilir:

"Bu tədbirin Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin global miqyasda artan önəmli və strateji əhəmiyyətini bir daha təsdiqləyir. Azərbaycan bu ölkələrlə müqayisədə böyük dövlət kimi qəbul edilməyə də, böyük dövlət missiyasını öz üzərinə götürərək təşkilatçılıq məsuliyyətini qəbul edib. Əlbəttə, bu, bizim uğurumuzdur. Lakin ABŞ və bir sıra Avropa ölkələrinin bu məsələdəki mövqeyi ermənipərəst siyasətlərinin təsiri ilə qərəzli xarakter daşıyır. Bu kimi yanaşmalarla Azərbaycanın sülhsevər siyasətinə və beynəlxalq əməkdaşlığa verdiyi töhfələrə kölgə salmağa çalışır. Bütün hallarda, onlar düzgün yolu seçməyiblər. Lakin bu, ikitərəfli əməkdaşlığımıza zərər yetirməyəcək. Çünki Azərbaycan çətinliklərə baxmayaraq, dialoqun və əməkdaşlığın davamlı olması üçün öz prinsiplərini qoruyur".

Parlamentari vurğulayıb ki, hazırda ABŞ və Al (Avropa İttifaqı) ölkələri ilə münasibətlərimiz normal məcrada davam edir:

"Bu, Azərbaycanın xarici siyasət strategiyasının dayanıqlı və balanslı olmasının göstəricisidir. Hesab edirəm ki, COP29 İqlim Konfransında əsas nailiyyətimiz Azərbaycanın humanist aspektdə özünü təsdiq edən və humanitar problemlərin həllində rol oynaya bilən bir ölkə kimi tanınmasıdır".

Yusif Sultanoğlu

Rusiyaya qarşıdır

Yunanistanın Ermənistanı silahlandırmasının birçə səbəbi var

44 günlük müharibədə hava hücumundan müdafiə sistemlərini itirən Ermənistan indi yeni qurğular almağa başlayıb. Hindistanın Ermənistanı göndərdiyi "AKAS" raketlərinin fayda verəcəyindən ehtiyat edən ermənilər indi də Rusiya istehsalı olan S-300 zenit-raket kompleksləri almağı planlaşdırır.

Məsələ burasındadır ki, S-300-ləri Ermənistan Rusiya deyil, Yunanistan verəcək. Məlumatda digər müdafiə sistemləri barədə də qeydlər var. Ekspertlər güman edir ki, adı çəkilməyən həmin sistemlər əla Yunanistanda istehsal olunan silahlardır.

Siyasi şərhçi Kənan Novruzov "Şərq"ə söyləyib ki, Yunanistan bundan əvvəl də Ermənistanı silahlandırır:

"Bununla bağlı zaman-zaman məlumatlar yayılıb. Yunanistanın Ermənistanı silahlandırması müəyyən rəsmilərə və ekspertlərə bellidir. Yunanistanın Ermənistanı və yaxud Ukraynanı silahlandırmasının heç bir fərqi yoxdur. Yeni Yunanistan tərəfindən hər iki ölkənin silahlandırılması Rusiyaya qarşıdır. Bunu Yunanistanın Ermənistanı müharibəyə hazırladığını kimi dəyərləndirmək düzgün olmaz".

Şahəne Ziyad

Həyatın oyunu...

Gələcəyimiz yaşlı insanlara qalacaq

"Əhali göstəricilərində yaşlı insanların çoxalması, gənclərin azalması ciddi problemdir. Problem həllini tapmadıqca, ölkəmizdə demografik vəziyyət qarşıdakı illərdə dərinləşə bilər".

Bu fikirləri "Şərq"ə açıqlamasında sosioloq Mətanət Məmmədova bildirdi. Xatırladaq ki, Milli Məclisin ötən iclasında deputat Fazil Mustafa ölkədə yaşlı əhalinin sayının artdığını, gənclərin sayının azalmaqda olduğunu deyib. Deputat təklif edib ki, uşaqların doğumuna görə birdefələk müavinətin miqdarı artırılmalıdır.

"Uşaqların doğumuna görə birdefələk müavinət artırılıb. Amma kateqoriyaları bir az ayırmaq lazımdır. İşsiz, imkanı olmayan şəxslər üçün eyni standart, doğulan uşağa görə 500 manatın verilməsi ədalətli sayılır. Biz demografik siyasətə bağlı stimullaşdırıcı addım atmırıq. Yaşlı əhalinin sayının azalması doğum faizinin aşağı düşməsinə gətirib. Hamiləlik və doğuma görə vəsaitin artırılması vacibdir".

Sosioloq Mətanət Məmmədova da qeyd edilənlərlə razılışdığını bildirdi:

- Bəli, əhali arasında yaşlı insanların sayı artmaqdadır, gənclərin sayı isə azalmaqda. Qarşıdakı illərdə bu nisbət daha da dərinləşə bilər. Bu da əsasən doğum faizinin aşağı düşməsinə gətirib. Doğum faizi aşağı düşürsə, təbii olaraq yaşlı insanların sayı artmış olur. Bu, qanunauyğun prosedir. Doğum səviyyəsinin aşağı düşməsi, məntiqli yanaşma ilə gələcəkdə yaşlı insanların sayının çox olacağı ehtimalını artırır. Bu isə demografik vəziyyətə də mənfi təsirini göstərəcək. Hazırda Azərbaycan ailəsi 3 (ana, ata 1 övlad), çox az hallarda 4 (ata, ana, 2 övlad), təsadüfi hallarda isə 5 nəfərdən (ata, ana, 3 övlad) ibarətdir. Qadınlar çox

Bu isə demografik vəziyyətə mənfi təsirini göstərəcək

nadir hallarda 3-cü övlad dünyaya gətirir. Müasir ailələr, ümumiyyətlə, 1 uşaqla kifayətlənirlər. Bunu da məhz sosial-iqtisadi amillərlə, maddi çətinlik, işsizlik, evsizlik problemi ilə əlaqələndirirlər. Bu problemlər dərinləşməklə təhlil olunmalı və həqiqəti hansı dərəcədə əks etdirirdi deyə qiymətləndirilməlidir. İşlə təminat var, məşğulluq faizi filan qədərdir, deməklə, problemin üzərini örtmək, yaxşı bir şey vəd etmir. Əgər biz həqiqətdən də gələcəkdə demografik problemlə üzləşmək istəmiriksə, problemlər zamanında həll edilməlidir.

Sosioloq qeyd etdi ki, əhali nisbətində tənzimlənməsi üçün əsaslı işlər həyata keçirilməli, sosial layihələr icra olunmalıdır:

- Rusiyada doğum faizinin aşağı olması bir müddət əvvəl bu ölkənin parlamentində müzakirəyə çıxarıldı. Deputatlar təklif etdilər ki, yeni doğulanlar üçün əlavə ödənişlər tətbiq edilsin, hətta evlənməyənlər, subay gənclər carimlənsin. Düzdür, bunun kəskin reaksiyalara səbəb olacağı da deyildi, amma ən azından problem müzakirəyə çıxarılıb. Ölkəmizdə demografik vəziyyət pis deyil. Amma doğum faizinin aşağı düşdüyü, ailə tərkiblərinin azaldığı faktıdır. Hazırda yeni

qurulan ailələrdə 1 uşaqla kifayətlənirlər, 60-70 ildən sonra yaşlı insanların sayı ilə gənclərin sayı arasında kəskin fərq özünü göstərəcək. Normal halda əhali tərkibində gənclər çoxluq təşkil etməlidir. Doğum faizi normaldırsa, bu, məhz belə olur. Amma hansı ölkədə ki evliliklərin sayı, doğum faizi aşağı düşür, orada getdikcə yaşlı insanların sayı artır. Cins tərkibi problemi də var. Selektiv abortlar daha bir təhlükədir. Qız uşaqlarının arzu edilməməsi, oğlan uşaqlarına üstünlük verilməsi, gələcəkdə yaşlı insanların arasında kəskin cins fərqi yaradacaq. Kişilərin sayı çox olacağına, bu da evlənmə məsələsində ciddi problem yaradacaq. Oğlanlar, bu gedişlə, evlənməyə qız tapmayacaqlar.

Evlilik sayı azalacaq, deməli. Disbalans evlilik və bundan irəli gələrək də doğum faizinin aşağı düşməsinə gətirib çıxaracaq. Selektiv abortlar sosial həyatın başqa sahələrində mənfi təzahürlər yaradır. Necə ola bilər ki, məsələn, bir çox sahələrdə yalnız kişilər çalışsın, qadın gözə dəyməsin?! Cəmiyyətdə qadın-küçü sayı balanslı olduqda həyat rəvan şəkildə davam edir. Əksi isə tarazılığın pozulması deməkdir.

Tarazılıq pozulmuş cəmiyyət müsbət ola bilməz. Ona görə də bu təhlükələr nəzərə alınmaqla aztəminatlı ailələr üçün sosial paket siyasəti işlənməli, evliliklərinin sayının artmasına yönələn tədbirlər həyata keçirilməlidir.

Mələhet Rzayeva

"Azərbaycan media landşaftı üzrə məlumat bazasının yaradılması"

Layihə çərçivəsində sonuncu toplantı keçirilib

Azərbaycan Mətbuat Şurasında Şüaranın Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə yardımı ilə reallaşdırıldığı "Azərbaycan media landşaftı üzrə məlumat bazasının yaradılması" layihəsi çərçivəsində sonuncu toplantı keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan MŞ sədri Rəşad Məcid QHT Agentliyinə sözügedən layihəyə göstərdiyi dəstəyə görə təşəkkürünü bildirdi.

R.Məcid bildirdi ki, "Azərbaycan media landşaftı üzrə məlumat bazasının yaradılması" layihəsi 7 ay müddətində davam edib.

"Layihə çərçivəsində Azərbaycan mediasının bütün istiqamətləri üzrə tədqiqatlar aparılıb, sorğular keçirilib. Medianın fərqli istiqamətləri üzrə 4 toplantı keçirilib. İyul, avqust, sentyabr və oktyabr aylarında reallaşdırılan toplantılarda layihə çərçivəsində görülmüş işlər təhlil olunub, o cümlədən, ölkəmizin media məkanı barədə təsəvvür formalaşdırılan məlumat bazasının strukturuna dair fikir mübadiləsi aparılıb, təkliflər qruplaşdırılıb.

Məlum olduğu kimi, layihə çərçivəsində MŞ-nin "presscouncil.az" saytında "Azərbaycanın media landşaftı" adlı xüsusi kateqoriya yaradılıb. Həmin kateqoriya üzündə "Azərbaycanda informasiya dövrüyünün tənzimləyən qanunları", "İnformasiyanın etik standart-

larını müəyyən edən yerli və beynəlxalq sənədlər", "Azərbaycanın aparıcı media subyektləri və jurnalist təşkilatları", "Azərbaycan mediasından gender balans", "I və II Qarabağ müharibəsi dövründə Azərbaycan mediası" yarım-kateqoriyalarını, həmçinin layihə çərçivəsində yayımlanmış məqalələri və keçirilmiş tədbirləri birləşdirib

R.Məcid onu da bildirdi ki, indiyədək layihə çərçivəsində nəzərdə tutulan 12 tematik məqalənin hamısı hazırlanıb və onların yayımı həyata keçirilib, eyni zamanda, məqalələr "Azərbaycanın media landşaftı" kateqoriyasında yerləşdirilib. Məqalələrdə mövzu ilə əlaqədar institusional yanaşma tətbiq edilib. R.Məcid, həmçinin, layihə çərçivəsində görülmüş işlərin tamamlandığını və layihənin yekunlaşdığını bildirdi.

MŞ İdarə Heyətinin üzvü, "Azərbaycan media landşaftı üzrə məlumat bazasının yaradılması layihəsinin ekspertü Müşfiq Ələsgərli iştirakçıları "Azərbaycanın media landşaftı" kateqoriyasında yerləşdirilmiş yeni məlumatlarla tanış edib. Bu kontekstdə o, "Azərbaycan jurnalist təşkilatları barədə tədqiqatın nəticələrini şərh edib.

Müşfiq Ələsgərli qeyd edib ki, "Azərbaycanın media landşaftı üzrə məlumat bazası" beynəlxalq standartlara uyğun formada hazırlanıb.

Toplantıda digər iştirakçıların çıxışları ilə davam edib.

Nazir aydınlıq gətirdi

1500 məktəbin bağlanması xəbəri həqiqəti əks etdirmir

1500 məktəbin bağlanacağı ilə bağlı yayılan xəbərlər həqiqəti əks etdirmir.

Bu barədə elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev sosial media hesabında qeyd edib.

Nazir bildirdi ki, son günlərdə mən və ya Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən bu məsələ ilə bağlı hər hansı bir fikir səsləndirilməyib.

"Bu xəbərin yaranmasına səbəb mövzu ətrafında səsləndirilmiş fikirlərin düzgün anlaşılmasıdır. Səsləndirilən fikirlər isə aşağıdakılardır:

1. Ölkədə fəaliyyət göstərən təxminən 4400 məktəbin 1500-dən az sayında az sayda şagird təhsil alır.
2. Şagird sayı aşağı olan məktəblərdə bir şagirdə xərclənən vəsait kifayət qədər böyükdür, tədrisin keyfiyyəti isə aşağıdır. Bəzi hallarda bu məbləğ paytaxtda fəaliyyət göstərən özəl təhsil müəssisələrinin təhsil haqqından da çoxdur (məsələn, 5 nəfər şagirdi olan məktəbdə bir nəfər şagirdə düşən illik xərc 25-27 min manatdır, 10-15 nəfər şagirdi olan məktəbdə isə bu xərc 13-15 min manatdır).

3. Daha dayanıqlı və keyfiyyətli təhsil imkanlarının yaradılması məqsədilə qeyd olunan az-komplektli məktəblərin rasionallaşdırılması həyata keçirilir və bu proses mərhələli şəkildə aparılacaq.

Bu üç fikri ümumiləşdirərək "Ölkədə 1500 məktəb bağlanacaq" nəticəsinə gəlmək düzgün deyildir. Onu da qeyd edim ki, cari tədris ilində şagird sayı 10-a qədər olan ümumilikdə 142 məktəb üzrə xərclər əsaslı şəkildə rasionallaşdırılıb. Rasionallaşdırılma dedikdə yalnız məktəbin fəaliyyətinin dayandırılması nəzərdə tutulmur, buraya məktəblərin tipinin dəyişdirilməsi və ya birləşdirilməsi, peşə təmayüllü siniflərin açılması da daxildir.

Məktəb şəbəkəsinin rasionallaşdırılması Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən daim diqqətdə saxlanılan məsələ olsa da, yaxın gələcəkdə kütləvi sayda məktəblərin bağlanması və ya fəaliyyətlərinin dayandırılması planlaşdırılmır", - deyir E.Əmrullayev əlavə edib.

Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova parlamentin plenar iclasında "Dövlət sosial müdafiə fondunun 2025-ci il büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deputatların sosial sahədə problemlər barədə danışımasına münasibət bildirib. Sahibə Qafarova deputatları görüşən işlərdən də danışmağa çağırıb: "Sizə qulaq asdıqca adamı dəhşət bürüyür. Elə bil ki, ölkə bütün uçuruma gedir. Sosial sahə ilə bağlı bu qədər işlər görülür, nəyə görə heç biriniz bu barədə danışmırsınız?! Yalnız salın bütün işləri! Nə üçün bu haqda danışmırsınız?"

"Qolunu və ya ayağını itirənlər təkrar müayinəyə cəlb olunmamalıdır"

Deputat Ceyhun Məmmədov deyib ki, sağlamlıqlarını itirən vətəndaşların təkrar müayinəsi ilə bağlı prosedura sadələşdirilməlidir. "Əgər bir insan qolunu və ya ayağını birini itirib, onun təkrar müayinəyə cəlb olunmaması təklif edərəm. Bu məsələ ilə bağlı bizə müraciətlər həddən çoxdur". C.Məmmədov məktəbə gedən uşaqların sayında azalmaya da diqqət çəkib: "Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına əsasən, 2023-2024-cü tədris ili üzrə I sinifə 132 261 uşaq qəbul olunduğu halda, 2022-2023-cü tədris ilində ölkənin ümumtəhsil məktəblərinin 1-ci sinfinə 137 862 uşaq gedib. Məktəbə gedən uşaqların sayında təxminən 6000-ə yaxın azalma var. Bölgələrdə bu problem özünü daha qabarıq göstərir. Ailələrdə və məktəbdə gedən uşaqların sayında ciddi azalma var. Bütün bunlar çoxuşaqlı və aztəminatlı ailələrə əlavə maddi dəstək mexanizmləri barədə düşünməyi zəruri edir".

"Cəmiyyətin ən çox əziyyət çəkən üzvləri qadınlardır"

Ceyhun Məmmədov gələcəkdə qadınların pensiya yaşlarına yenidən baxılmasını təklif edib: "Bu gün reallıq ondan ibarətdir ki, müəyyən bir yaşa gəldikdən sonra insanlar iş tapmaqda əziyyət çəkirlər. Cəmiyyətin bu məsələdən ən çox əziyyət çəkən üzvlərindən biri də qadınlardır. Bu məsələ ilə bağlı bizə çoxlu müraciətlər var".

Deputat Səyyad Salahlı deyib ki, inkişafımız misilsiz şəkildə hamımızın gözü qarşısındadır. Onun burada söylədikləri bəzi xırda-para nöqsanları gün işığına çıxartmaqdır: "Bunu ona görə edirik ki, əlaqədar nazirliklər bunu

Qadınların pensiya yaşına baxılmalıdır

Bu gün reallıq ondan ibarətdir ki, müəyyən bir yaşa gəldikdən sonra insanlar iş tapmaqda əziyyət çəkirlər

görüb bir az aktiv fəaliyyət göstərsinlər ki, səhvlərimiz olmasın". S.Salahlı qeyd edib ki, camaatın vəziyyəti yaxşıdır: "Gözləyirlər ki, dövlət insanlara pul, traktor versin. Gedin 10 nəfər yüngün traktor alın, heç kəmə də minnət eləməyin. Əsas yer qazmaqdır, dövlət toxumu, subsidiyanı verin. Sən tənəlsən, indi nə edək? İlah edirik, sonra başa düşürlər. Çoxlu inkişaf etmiş fermerlər də var. Kim camaatın işi, pulu yoxdur deyirsə, yalandır".

Sədr Sahibə Qafarova isə səslənən fikirlərə cavab verib: "Səyyad müəllim, siz deyirsiniz ki, hamısı xırda-para məsələlərdir. Amma xırda-para məsələlər haqqında xırda-para kimi danışmaq lazımdır. Onu böyük bir global problemə çevirmək lazımdır. Biz xalqı təmsil edirik. Burada isə bəziləri çıxış edəndə elə çıxış edirlər ki, guya onların seçiciləri bu gün bu ölkəyə qarşıdır. Görülən işlər haqqında danışılır. Bu qədər işlər görülür. Əlbəttə, çatışmazlıqlar var. İş olan yerdə problem də olacaq. Deputat bunu elə formada çatdırırsın ki, camaatda da çalxalanma salmasınlar. Siz dünən deyirsiniz ki, bəzi hökumət üzvləri elə edir ki, elə bil qəsdən edirlər, bəzi şeylər düzgün etmirlər. Bu, kim üçün deyilir?! Hansı tərəflərin sözüdür bu? Ona görə də hər bir sözün arxasında ya faktlar durmalıdır, ya da dərin bir məntiq olma-

lıdır".

"Məqalə və kitablara yazılan qonorarlardan vergini ləğv etmək lazımdır"

Deputat Elnarə Akimova deyib ki, 2021-ci ilin sonunda ədəbiyyat adamları kitab üzərindən 18 faiz əlavə dəyər vergisinin götürülməsini böyük məmnunluq hissi ilə qarşıladı: "Bu, ilk növbədə, nəşirlər üçün çox önəmli bir hadisə idi. Onlar uzun müddət 18 faiz əlavə dəyər vergisinin götürülməsini istəyirdilər, defələrlə kitab və kağız üzərindən əlavə dəyər vergisinin götürülməsi barədə məsələ qaldırırdılar. Humanitar sahəyə daha çox diqqət ayrılmalı, güzəşlər tətbiq olunmalıdır. Ədəbi orqanlarda çap olunan məqalələrə yazılan qonorarlardan 29 faiz vergi tutulur. Bu qədər vergi tutulandan sonra da yarıdan çox əziyyətdən başqa heç nə qalmır. Onsuz da bu sahədə çalışanların maaşı azdır. Qələm adamı üçün bir məqalənin hasilə gəlməsi o qədər də asan proses deyil və bunun qarşılığı qəpik-quruş olmalıdır. Mədəniyyət Nazirliyinin hər hansı mövzu ilə bağlı verdiyi sifariş əsasında kitablar ərşəyə gətirilir. Müəllif bir kitabın hasilə gəlməsi üçün araşdırma aparır, tədqiqat xarakterli mətn ərşəyə gətirir. Nəticədə yaxşı qonorar da yazılır. Amma yaxşı yazılan

bu qonorardan o qədər vergi tutulur ki, verilən əməyə insanın heyyəti gəlir. Yaradıcı şəxs öz əziyyətinin qarşılığını layiqincə almalıdır ki, onda stimullaşsın. Bu mənada, təklif edirəm ki, məqalə və kitablara yazılan qonorarlardan tutulan vergini maksimum azaltmaq, yaxud ləğv etmək lazımdır və bu, ölkənin qələm sahiblərinə xeyli dəstək olar".

"Aztəminatlı ailələrin bu xərci qarşılamaq üçün maddi imkanları məhduddur"

Deputat Fatma Yıldırım bildirib ki, aztəminatlı ailələrin körpələrinə 6 ay dövlət hesabına uşaq qidaları verilməlidir: "Yaxşı olardı ki, aztəminatlı ailələrdə yeni doğulan körpələrə ən azı 6 ay ərzində dövlət hesabına uşaq qidaları verilsin. Çünki aztəminatlı ailələrin bu xərci qarşılamaq üçün maddi imkanları məhduddur. Bir sıra ölkələrdə də belə bir təcrübə var. Bu məsələdə dövlətin yardımı həmin ailələrə sosial dəstək olmaqda yanaşı demografik vəziyyətimizə də müsbət təsir göstərə bilər".

Parlamentdə deputatların ofis məsələsi qaldırılıb

Deputat Gülşən Paşayeva bitərəf deputatların yer (ofis) problemini qaldırıb. O, diqqətə çatdırıb ki, deputatların icra hakimiyyəti orqanları ofislə təmin etməlidir: "Amma hələ bu məsələ qalıb". Parlamentin Regional məsələlər komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov bildirdi ki, yeni seçilmiş deputatlar üçün həmin dairelərdə deputat otaqları fəaliyyət göstərir: "Rayon icra hakimiyyətlərində də istənilən iclasın keçirilməsi üçün yerlər mövcuddur". Deputat Elşad Musayev isə qeyd edib ki, Siyavuş Novruzov deyən yerlər ancaq YAP deputatlarına verilib, biza yox: "Xahiş edirik, bizim yer probleminiz həllini tapsın".

İsmayıl

İlham Əliyevin Trampa zəngi...

Hər iki tərəfin əməkdaşlığı dərinləşdirmək üçün siyasi iradəsi mövcuddur

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Donald Trampa zəng edərək onu yenidən Amerika Birləşmiş Ştatlarının prezident seçilməsi münasibəti ilə təbrik edib xoş arzularını çatdırıb. Tramp isə öz növbəsində səmimi təbriklərə görə Prezident İlham Əliyevə dərin təşəkkürünü bildirib.

Dövlət başçılarının arasındakı qarşılıqlı səmimiyyət qarşısında dörd ildə ABŞ və Azərbaycan arasında münasibətlərin müsbət məcrada inkişaf edəcəyini ehtimal etməyimizə imkan verir.

Xatırladaq ki, dövlət başçısı hələ ABŞ-dəki seçkilərdən bir neçə ay öncə iştirak etdiyi Qlobal Forumda Donald Trampın bu seçkilərdə qalib gələcəyinə işarə edərək gözləntilərini açıqlamışdı. Azərbaycan Prezidentinin proqnoz xarakterli həmin açıqlaması sözsüz ki, siyasi təcrübə və uzaqgörənlik nümunəsi idi.

Siyasi ekspertlərin fikrincə, İlham Əliyevin Donald Trampı Amerika Bir-

leşmiş Ştatlarının Prezidenti vəzifəsinə yenidən seçilməsi münasibətilə təbrik etməsi və seçkilərdə qazandıqı inamlı qələbəsini Amerika xalqının onun yürütdüyü siyasi xəttə böyük dəstək və etimadın aşkar ifadəsi kimi qiymətləndirməsi heç şübhəsiz ki, siyasi müdrikliyin təntənəsidir.

Siyasi şərhçi Aqil Məmmədov da "Şərq"ə açıqlamasında Azərbaycan-ABŞ əlaqələrində yeni imkanlar açıldığını qeyd edib:

"Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ABŞ Prezidenti seçilmiş Donald Tramp ilə telefon danışıqı iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlığın əhəmiyyətini göstərir. İlham Əliyevin bu zəngi eyni zamanda Azərbaycanın ABŞ ilə əlaqələrə verdiyi önemi və bu tərəfdaşlığı dərinləşdirmək istəyindən qaynaqlanır.

Bunun üçün yaxın keçmişə bağlı uğurlu keys mövcuddur. Trampın birinci prezidentliyi dönməndə Azərbaycan-ABŞ münasibətləri enerji, ticarət və təhlükəsizlik sahələrində

uğurlu olub. Donald Tramp administrasiyası Cənub Qaz Dəhlizinə dəstək verdi. Bu dəstək həmçinin layihənin reallaşdırılması üçün tələb edilən vəsaitin cəlb olunmasına da müsbət təsir göstərdi. Xüsusi ABŞ maliyyə mənbələrindən vəsaitin cəlb edilməsi üçün bu dəstəyin xüsusi önəmi olub.

İki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi Trampın dövründə 900 milyon dollar səviyyəsinə çatdı. Paralel olaraq humanitar sahədə əməkdaşlıqda müsbət nəticələrlə yadda qalıb".

A.Məmmədov xatırladı ki, Azərbaycan Prezidenti həmçinin birinci prezidentlik dövründə ölkəmizlə Birləşmiş Ştatlar arasında dostluq və əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə Donald Trampın xüsusi diqqət ayırdığını xatırladı və eyni zamanda qarşılıqlı dövrdə ikitərəfli əlaqələrimizin irəli aparılması üçün birgə səylər göstəriləcəyinə ümidvarlığını bildirdi:

"ABŞ-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafı hər iki tərəfin maraqlarına cavab verir. Tramp administrasiyasının Cənubi Qafqazın lider dövləti ilə sıx əməkdaşlığa üstünlük verməsi zamanın tələbidir.

Bu zəng bir daha göstərdi ki, Azərbaycan-ABŞ münasibətləri yalnız keçmiş nailiyyətlərlə məhdudlaşmır. İkitərəfli əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün yeni imkanlar mövcuddur. Ən əsası hər iki tərəfin bu əməkdaşlığı dərinləşdirmək üçün siyasi iradəsi mövcuddur. Ən əsası Azərbaycan milli maraqları və regional sabitlik naminə ABŞ ilə əlaqələrin güclənməsi üçün mühüm addım atmış oldu".

Şəymən

Atəşkəs Livan və İsrail üçün qələbədir

İran, "Hizbullah" və HƏMAS üçün isə ağır itki kimi başa düşülür

İsrailə "Hizbullah" arasında hərbi əməliyyatların dayandırılması barədə razılıq əldə olunub. Razılışmaya görə, İsrail ordusu Livan ərazisindən 60 gün müddətində çıxmalı, sərhəddəki 33 posta təxminən 5000 əsgər yerləşdirilməlidir. Bundan başqa, "Hizbullah" da Cənubi Livanı tərk etməli, buradakı hərbi infrastrukturunu dağıdılmalıdır. Ateşkəsin pozulacağı təqdirdə İsrailin buna cavab vermək hüququ da tanınır.

Ateşkəs razılışması əldə olunanandan dərhal sonra hərbi əməliyyatlar səbəbindən evlərini tərk edən livanlılar kütləvi şəkildə geri qayıtmağa başlayıblar. HƏMAS da Hizbullah və İsrail arasında atəşkəsdən sonra Qəzza zolağında atəşli dayandırmışa hazır olduğunu açıqlayıb. ABŞ Prezidenti Co Bayden İsrail-Livan (Hizbullah) arasındakı atəşkəs razılışması ilə bağlı açıqlamasında deyib ki, Qəzza ilə də bağlı atəşkəs üçün Türkiyə, Misir və Qətərə birlikdə hərəkət edəcəklər: "Qarşılıqlı günlərdə ABŞ, Türkiyə, Misir, Qətər və İsrailə birgə Qəzzada atəşkəs razılışması üçün cəhd göstərəcəyik". İran da Livan (Hizbullah) və İsrail arasında atəşkəs razılışmasını alqışlayıb.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi də "X" platformasında paylaşım edərək İsrail və Livan arasında atəşkəsi təqdirləyib hesab edib. Azərbaycan XİN bu razılışmanın hərbi əməliyyatlara son qoyacağını gözləyir. COP29 global atəşkəsin təşəbbüsçüsü kimi Azərbaycan bütün tərəfləri atəşkəs rejiminə əməl etməyə çağırır.

İsmayıl

40 min 700 şəxsə təkcə bu il əlillik təyin edilib

Sahil Babayev: "Əgər əlillik almaq çətindir, bu il 41 min insan bunu necə alıb?"

"Azərbaycanda pensiyaçılarının pensiyada olma müddəti 14,8 ildir. Biz pensiyaların inflyasiyadan 3 dəfə artıq indeksasiyasını aparırıq". Bunu Milli Məclisin dünənkü plenar iclasında "Dövlət sosial müdafiə fondunun 2025-ci il büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev deyib.

Nazir bildirib ki, bu, Azərbaycan hökumətinin ən müərrəqi addımıdır: "Pensiya sistemi sığorta sistemidir. Bu, 12 illik dövr üzərindən hesablanmış mexanizmdir. Bu gün Azərbaycan pensiyaçılarının pensiyada olma müddəti 14,8 ildir. Bu özü göstərir ki, bizim pensiya sistemimiz sosialyönümlüdür. 57 faiz yaşa görə pensiyaçılarımız 12 ildən artıq pensiya alır. Amma biz hər zaman qeyd edirik ki, pensiya sistemi dayanıqlı olmalıdır".

Nazir ünvanlı sosial yardımın verilməsi proseduruna aydınlıq gətirib

Sahil Babayev deyib ki, ünvanlı sosial yardım yoxlamaları 2 mərhələdən ibarətdir:

"Birincisi, elektron sistemdir, 27 qurumdan alınan məlumatlarla vətəndaşın aldığı gəlirlər yoxlanılır. İkinci mərhələ isə ayanıdır. Bu da saxtakarlıq hallarının, başqasının adına sosial yardım alma hallarının qarşısını almaq üçündür. Burada məqsəd ailənin həmin ünvanda yaşamasının yoxlanmasıdır, daha qazan, soyuducu yoxlanmasından söhbət gedə bilməz. Bütün müayinələrdə videoçekiliş həyata keçirilir. Bir çox hallarda bu mexanizmdən sui-istifadə halları olur. Yaşamadığı evləri yaşadığı ünvan kimi göstərənələr olur. Yüksək gəlirli ailə üzvünü göstərməyənlər olur. Bu gün ünvanlı sosial yardım 77 min ailəni, 350 min insanı əhatə edir. Ötən illə müqayisədə burada artım var. Əgər vermək istəməsək, bu artım da olmazdı. Haqqı çatan hamı ünvanlı sosial yardım ala bilər".

"Əlilliyə görə pensiyaya çıxmaq üçün sığorta stajına..."

Nazir deyib ki, əlilliyə görə pensiyaya çıxmaq üçün sığorta stajı yalnız həmin şəxsin əmək qabiliyyəti dövrü üçün tələb olunur, əlil olmaqdan sonrakı dövr üçün belə bir tələb yoxdur: "Vətəndaş heç vaxt işləməyib sonradan əlil olursa, əlbəttə,

"Bu gün haqqı çatan hər bir şəxsin əlilliyinin təyin edilməsi bizim üçün ən ümdə vəzifədir"

sozial sığorta ödəmədiyinə görə pensiya sistemində girə bilməyəcək, o, müavinət sistemində girəcək. Amma əgər vətəndaş işləyib sonradan əlillik qazanıbsa, əmək qabiliyyətli hər ilinə görə cəmi 4 ay sığorta stajı tələb olunur. Düşünürük ki, bu, kifayət qədər böyük güzəştli yanaşmadır".

Əlilliyin alınması iki mərhələdən ibarətdir

Sahil Babayev bildirib ki, 40 min 700 şəxsə təkcə bu il əlillik təyin edilib: "Deyildiyi kimi, əgər əlillik almaq çətindir, bu il 41 min insan bunu necə alıb? Əlilliyin alınması iki mərhələdən ibarətdir. Birinci tibb müəssisələri tərəfindən şəxs yoxlanılır və məlumatlar elektron şəkildə bizə təqdim olunur. Bu gün haqqı çatan hər bir şəxsin əlilliyinin təyin edilməsi bizim üçün ən ümdə vəzifədir. Deputatların dediyi fərdi məsələlərlə bağlı mən komitə iclasında da müraciət etdim. Ancaq komitə iclasından bu yana mənə heç bir məlumat təqdim edilməyib".

"Vətəndaşın kiçik məbləğdə belə sosial sığortası varsa, ona kapital amnistiyası təqdim etmiş olur"

Sahil Babayev deyib ki, burada bildirilir ki, minimum pensiyayı artırıqca, pensiyaya çıxmaq üçün pensiya kapitalının artması çətinliklər yaradır: "Yenə də birinci cavab ondan ibarətdir ki, biz pensiyayı artırmaq, yoxsa artırmayacaq. Əgər artırırsaq, bu da olmalıdır. Bu, sığorta sistemidir, birini edib digərini etməmək qeyri-mümkündür, biz sistemi dəyişəcəyik. Biz axı eyni zamanda çox böyük bir amnistiyaya proqramı elan etdik. 2019-cu ildə Azərbaycanda bir qəpik belə sosial sığorta ödəmiş insana 25 il sosial sığorta stajı amnistiyası ilə hədiyyə edildi və bunlar da pensiya sistemində girə bilirlər. Bu gün 2018-ci

ilə qədər dövlətə bir qəpik sosial sığorta ödəyən hər bir kəs pensiya sistemində girə bilər. 25 il ona hədiyyə edilir və pensiya alır. Amma insan heç vaxt işləməyib, heç vaxt sosial sığorta ödəməyib, onda onların pensiya sistemində cəlb edilməsi hansı təcrübəyə, hansı məntiqə əsaslanırsa bilər? Onda biz təşviq edəcəyik ki, heç kim sosial sığorta ödəməsin. Ona görə də biz bu gün bu problemin aktual olduğunu düşünürük. Əgər vətəndaşın kiçik məbləğdə belə sosial sığortası varsa, artıq biz ona kapital amnistiyası təqdim etmiş olur".

"Verilən aktivlərin keyfiyyətində 1 ay ərzində problem olarsa, dəyişdirilir"

Nazir əlavə edib ki, özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində təqdim edilən hər bir aktiv vətəndaş tərəfindən şəxsən qəbul edilərkən videoçekiliş aparılır və proqrama qəbul edilən həmin şəxsin elektron kabinetinə yerləşdirilir: "Vətəndaşa həmin aktivlə bağlı bütün sertifikat və müvafiq yoxlama, qiymətləndirmə aktları təqdim olunur. Bu, önəmli bir məsələdir. Əgər bu, kənd təsərrüfatı aktividir, deməli, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin, baytarlıq sertifikatları, yoxlama, sağlamlıq arayışları orada olur. Əgər bunlar avadanlıqdırsa, is-tehsal, mənşə, mənbə sertifikatları orada olur". Nazir bildirib ki, vətəndaş aktivini bu sertifikatlarla birlikdə şəxsən videoçekilişlə qəbul edir, hər hansı etirazı olmadığını bildirir və təqdim olunan aktları imzalayır: "Bu videoçekilişlərin hamısı nazirliyin elektron səhifəsində açıq şəkildə qoyulur. Sizə müraciət edən şəxslərin ad-soyadından və FIN nömrəsi ilə ələ bəli zamanı təqdim prosesinə baxa bilərsiniz. Mən vətəndaş qəbullaşında da belə edirəm. Vətəndaşın müraciəti zamanı əgər özünüməşğulluq aktivləri ilə bağlı iradi varsa, kompüterdə açıb baxırıq və vətəndaşa birgə analiz edirik. Əlavə olaraq, imzalanmış müqavilə çərçivəsində qeyd olunub ki, bir ay ərzində aktivlərin keyfiyyətində vətəndaşın günahı olmadan baş verən hər hansı pozuntuya görə də zəmanət verilir, 30 gün müddətində dəyişdirilir. Lakin vətəndaş 6 ay sonra gəlib deyəcəksə ki, verilən aktiv indi işləmir, əlbəttə ki, zəmanət müddəti keçdiyinə görə dəyişdirilmir". Qeyd edək ki, ötən gün parlamentin Regional Məsələlər Komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində vətəndaşlara bəzi hallarda xəstə heyvanların verildiyini bildirib.

İsmayıl

Strateji xətt çox uğurludur

Elmin Nuri: "Bağçalarda olan şəffaflığa görə daha müsbət nəticələri görecəyik"

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinə işə qəbul üzrə müsabiqənin elektron sənəd qəbulu mərhələsi başlayıb. Bu barədə Təhsil İnstitutundan məlumat verilib.

Bildirilib ki, müsabiqənin elektron sənəd qəbulu mərhələsi 27 noyabr-04 dekabr tarixlərini əhatə edəcək.

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən namizədlər 27 noyabr saat 11:00-dan 04 dekabr saat 11:00-dək <https://miq.edu.az/direktor> linkinə daxil olaraq qeydiyyatdan keçə bilərlər.

Qeyd edək ki, müsabiqədə pedaqoji sahə üzrə ali təhsil, məktəbəqədər təhsil müəssisəsində 3 ildən az olmayaraq pedaqoji stajı olan şəxslər iştirak edə bilərlər.

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin əməkdaşı, elm və təhsil məsələləri üzrə tədqiqatçı Elmin Nuri "Şərq"ə bildirib ki, məktəbəqədər təhsil müəssisələri ilə bağlı vəziyyət çox acınacaqlı idi:

"Çünki onlar uzun müddət yerli icra orqanlarının tabeliyində qalmışdılar. Bir növ özlərinin təhsil və tədris funksiyasını itirmək üzrə idilər. Yaxşı ki, bir neçə il bundan öncə verilən qərara əsasən bütün məktəbəqədər təhsil müəssisələri Elm və Təhsil Nazirliyinin (ETN) bazasına verildi. İndi onlar məktəbəqədər və ümumi təhsil üzrə dövlət agentliyinin tabeliyindədir. ETN-in tabeliyinə verildikdən sonra bağçalarla bağlı ciddi

audit yoxlamaları və digər tənzimləmə işləri aparıldı. İki il bundan əvvəl acı statistika ictimaiyyətə açıqlandı. Yəni bağçalarda metodist və tərbiyyəçi işində çalışanların böyük əksəriyyətinin 50 faizdən yuxarısının diplomları yox idi və bəzilərinin diplomları isə saxta idi. Bunlar aşkarlandı, bəzi bağça müdirləri işlərində yol verdikləri neqativ hallara görə uzaqlaşdırıldı və bağçalara işə qəbul imtahan vasitəsilə həyata keçirildi. Bu istiqamətdə xeyli irəliləyişlər oldu. Düşünürəm ki, bağçalarda müdir vəzifələri isə işə qəbulun da, eyni direktorların işə qəbulu kimi elektron sənəd üzərindən müsabiqə əsasında aparılması alqışlayıq hadisədir. Amma bağçalarla olan problemlər hələ də qalmaqdadır. Çünki bağçalardakı problemlər üst-üstə yığıldığı üçün hamısının birdən həll olması qeyri-mümkün məsələ idi. Götürülən xətt isə çox uğurludur. Biz bağçalarda olan şəffaflığa görə daha müsbət nəticələri görecəyik".

Fidan Həmişəyeva

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Gənc nəslin milli mənlilik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hisslərinin tərbiyəsi;

Bu gün Azərbaycan gəncliyi qarşısında duran əsas vəzifə ölkəmizin bərpa olunmuş ərazi bütövlüyünə xələf gətirəcək, dövlətçiliyimizə təhlükə ola biləcək hər hansı bir əməlin qarşısını almaq, ölkəmizin suverenliyini qorumaq, üçrəngli bayrağımızı daim yüksəklərə qaldırmaq, Vətənimizə xor baxanların bəd niyyətlərini puça çıxarmaqdır.

Bu yolda gəncliyin yol göstərmə, əlbəttə ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevdir. Gənclərimiz cənab Prezident tərəfindən uğurla icra edilən və əsas prioritetləri sırasında gənclərin milli və vətənpərvər ruhda yetişdirilməsi də olan dövlət siyasəti ilə müəyyənleşən yolla addımladıqca, dövlətçiliyimiz daha da möhkəmlənəcək, Vətənimiz azad və firavan olacaq. Təsəvvüf deyil ki, cənab Prezident 2024-cü ildə qarşıda duran vəzifələrdən danışarkən gənclərin milli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsini vurğulayaraq əsas istiqamətləri açıqladı. Prezident sentyabrın 23-də VII çağırış Milli Məclisin ilk iclasında bir çox vacib və önəmli məsələlərlə yanaşı, gənc nəslin milli ruhda böyüməsinə geniş toxundu. Ölkə başçısı bildirdi ki, gənclər ilk növbədə, milli ruhda tərbiyə almalıdırlar, öz mədəniyyətinə, ənənələrinə, mənəvi dəyərlərinə sadıq olmalıdırlar. Heç kimin təsiri altına düşməməlidirlər, müxtəlif vədlərə aidanmamalıdırlar: "Xoşbəxtlikdən Azərbaycanda ailə dəyərləri üstün tutulur və həmişə belə olmalıdır. Ənənələrimiz bunu dikte edir və eyni zamanda bezi Qərb ölkələrində ailə dəyərlərinin tamamilə eybəcər formasına düşməsi hər birimizdə haqlı olaraq ikrah hissi doğurur. Ona görə ailə dəyərləri, ailə tərbiyəsi birinci növbədə qorunmalıdır".

Məlumdur ki, gəncliyin sağlam ruhu, savadlı, yüksək mənəvi tərbiyəyə malik olması dövlət üçün önəmlidir. Cəmiyyətin gələcəyi gənclərdir və öz gələcəyini düşünən hər bir cəmiyyət gənclərə qayğı göstərir. Bu məlum həqiqəti Azərbaycanda hamıdan yaxşı anlayan və bunun həyata keçirilməsi üçün lazımı tədbirləri görən şəxslərdən biri Heydər Əliyev idi. Ümummilli Lider ölkədə gedən demokratik islahatlara və insan hüquqlarının qorunmasına həmişə diqqət yetirirdi. İctimai-siyasi, mədəni həyatımızın müxtəlif sahələrində

sistemli islahatlar aparan böyük öndərimiz bütün bu proseslərdə gənclərin roluna həmişə xüsusi fikir verirdi. Müxtəlif qurumlarda, dövlət idarələrində, siyasi və iqtisadi arenalarda gənclərin fəal iştirakını təmin edirdi. Azərbaycanın tərəqqisində, onun iqtisadi, siyasi və mədəni həyatında, demokratik dövlət və cəmiyyətin qurulmasında gənclərin rolu dənılmazdır. Azərbaycanın tarixinə nəzər salsaq, onun hər mərhələsində gənclərimizin özünəməxsus rol oynadığının şahidi olarıq. Ümummilli Lider Heydər Əliyev gənclərlə bağlı məsələləri həmişə öz siyasətinin əsas tərkib hissələrindən biri hesab edib. Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdə respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrlərdə yüzlərlə yeni tədris ocaqları, gənclik mərkəzləri, hərbi məktəblər açılmışdı. Minlərlə azərbaycanlı gənc keçmiş SSRİ-nin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil almış, müasir ixtisaslara yiyələnmişdi. Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və qayğısı sayəsində o zamanlar Sovetlər İttifaqının 50-dən artıq iri şəhərinin 170 nüfuzlu ali məktəbində bütövlükdə 80-dək sahəni əhatə edən 150 ixtisas üzrə 15

Gənclər bütün cəmiyyətlərin lokomotivi rolunu oynayırlar

TDT ölkələri arasında əməkdaşlıq sahəsində gənclərin təşviq edilməsinə xüsusi önəm vermək lazımdır

mindən çox azərbaycanlı gəncin ali təhsil almasına, yüksəkixtisaslı mütəxəssis kimi hazırlanmasına imkan və şərait yaradılmışdı. Dövlət gənclər siyasəti Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi ilk illərdən başlayaraq həmişə aparıcı istiqamətlərdən biri olmuşdu. Heydər Əliyev gənclərə arxalandığı kimi, gənclər də onu böyük bir lider, əvəzolunmaz tarixi şəxsiyyət, milli dövlət quruculuğumuzun banisi kimi qəbul edirdilər. Düzdür, 1988-ci ildən 1993-cü ilə qədər ölkə gəncliyi ictimai-siyasi proseslərdən kənarında qalmışdı, onun potensialı lazımcına qiymətləndirilmirdi. Lakin Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə gəlməsindən sonra bu vəziyyət kökündən dəyişdi. Belə bir məqamda hakimiyyətə qayıdan Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev ilk görüşünü məhz gənclərlə keçirdi. 22 sentyabr 1993-cü ildə Respublika Ali Sovetində gənclərin nümayəndələri ilə görüşündəki çıxışında onlara dərin inam bəslədiyini ifadə etdi. Onun "Azərbaycanın bugünkü gələcəyi bütövlükdə sağlam düşüncəli gənclərdir" - sözləri hər kəsin həyat devizinə çevril-

di. Ulu Öndərin bu sahədə həyata keçirdiyi siyasət gənc nəslin mənəvi-əxlaqi tərbiyəsini gücləndirməsinə, sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına və zəngin elmi potensialın yaradılmasına xidmət edirdi. Heydər Əliyev hər zaman gənclərə qayğı ilə yanaşır, onların problemlərini həll etməyə çalışırdı. İstedadlı gənclərə diqqət və qayğını artırmaq üçün H.Əliyevin "Azərbaycan Respublikasının istedadlı gənc yazıçılarına dövlət qayğısının artırılması haqqında" 6 dekabr 1999-cu il tarixli və "Azərbaycanın gənc istedadlarına dövlət qayğısı haqqında" 22 iyun 1996-cı il tarixli fərmanları bu qayğının təəcəssümüdür. 2002-ci il 9 aprel tarixində "Gənclər siyasəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edilmişdir. Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında gənclər siyasətinin məqsədlərini, prinsiplərini, istiqamətlərini, təşkilati-hüquqi əsaslarını müəyyən edir və bu sahədə yaranan münasibətləri tənzimləyir. Qanun Heydər Əliyevin gənclərə verdiyi yüksək dəyəri əks etdirir. Sevindiricidir ki, bir çox qurumlar, təşkilatlar dövlət siyasətinin bu istiqamətinə önəm verirlər.

Ötən gün Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə seçilmiş, mədəniyyətin müxtəlif sahələrində uğurları ilə fərqlənən 10 azərbaycanlı gənc TÜRKSOY-un Qazaxıstanın Almatı şəhərində keçirdiyi "I TÜRKSOY Türk Dünyası Gənclik Görüşü"ndə iştirak edəblər. Nazirlikdən bildirilib ki, tədbir türk xalqları arasında mədəni və tarixi bağların möhkəmləndirilməsi, qardaşlıq və birlik ruhunun gücləndirilməsi məqsədi daşıyır. Görüş çərçivəsində iştirakçılar Türk dünyasının mədəni irsinin təbliği ilə bağlı seminar, muzakirə və təqdimatlarda iştirak edərək düşüncələrini bölüşüblər. Gənclərimiz ortaq problemlərin həlli və birgə layihələrin reallaşdırılması istiqamətində təkliflər irəli sürüb, gənclər arasında əlaqələrin daha da irəliləməsi üçün əməkdaşlıq imkanlarını araşdırıblar. Azərbaycan nümayəndə heyəti görüş zamanı, həmçinin ölkəmizin zəngin mədəni irsinin də tanınaraq Türk dünyasının bir parçası kimi mədəni inteqrasiya və dialoqun inkişafına töhfə veriblər. Tədbir Azərbaycan gənclərinin Türk dünyası ilə əlaqələrinin möhkəmlənməsi, təcrübə mübadiləsi və yeni dostluqların qurulması baxımından xüsusi

əhəmiyyət kəsb edir. "İslahatçı Gənclər" İctimai Birliyinin sədri Fərid Şahbazlı "Şərq" bildirişində, son illərdə bu sahəyə daha çox diqqət verilir. Ekspertin sözlərinə görə, xüsusən Türk Dövlətləri Təşkilatı Çərçivəsində gənclərin fəaliyyəti önəm çəkilir, türk dövlətlərinin bir-biri ilə bir çox sahədə sıx əməkdaşlığının əhəmiyyəti vurğulanır: "Türk dövlətləri arasında əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsində gənclər siyasəti və gənclərin bu prosesə cəlb olunması da xüsusi yer tutur. Almatı şəhərində keçirilən "I TÜRKSOY Türk Dünyası Gənclik Görüşü" də son dərəcə əhəmiyyətlidir. Gənclər bütün cəmiyyətlərin lokomotivi rolunu oynayırlar. İkili və çoxtərəfli əməkdaşlıqlarda, tarix və mədəniyyətin təbliğində, QHT fəaliyyətində gənclərin rolu müstəsna dərəcəyə malikdir. O baxımdan hesab edə bilərik ki, TDT ölkələri arasında əməkdaşlıq sahəsində gənclərin təşviq edilməsi xüsusi önəm vermək lazımdır. Bu, gənc nəslin vətənpərvərlik və türklük milli şüurunda yetişməsi baxımından da mühümdür".

İsmayıl Qocayev

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

"Şərq"ə vurğulayıb ki, Ukraynanın Rusiya ilə müharibədə qələbə qazanma bilməyəcəyi bəlli idi:

"Hazırda iki ölkə arasında gedən savaşda ən aktiv döyüşlər Donbass və Luqansk bölgəsində gedir. Burada Ukrayna tərəfi daha çox ərazini işğaldan azad etməyə çalışsa da, Rusiya əks-

Kiyev haqlı durumda haqsız vəziyyətə düşdü

Ukraynanın müharibədə atdığı ən ağılsız addım Kurska hücum idi

Ukrayna qüvvələri cəbhənin iki kritik sektorunda - Kursk vilayətində və Donetsk bölgəsində amansız təzyiç altındadır. Bu barədə "Forbes"-in analitiki Devid Aks bildirdi.

O qeyd edib ki, ukraynalılar təzyiç altında olsa da, Ukraynanın şimal-şərqindəki Xarkov vilayətinin Kupiansk bölgəsində uğur qazanmağa bilər. O xatırladı ki, ötən gün Ukrayna hərbiçiləri rus qoşunlarını Kupianskdan geri çəkilməyə məcbur edib. Eyni zamanda söyləyib ki, 25-ci motoatıcı briqadadan olan Rusiyanın hücum qrupları iki həftə əvvəl şəhərə daxil olub. Rus qoşunları da qayıqlarla Oskol çayını adlayaraq, Kupianskın müdafiəçilərindən yan keçməyə çalışıblar. Lakin ukraynalılar bu maneəri dəf edəblər. Aks vurğulayıb ki, hücum həmişə daha çox resurs tələb edir və rusların bölgədə personal və material baxımından üstünlükləri Kupianskdakı qazanclarını saxlamaq üçün kifayət deyildi.

Politoloq Turan Rzayev

hücumlar sayəsində yeri ərazilər işğal etməyi bacarır. Ümumiyyətlə, Ukraynanın müharibədə atdığı ən ağılsız addım Kurska hücum idi. Ukrayna işğal olunan əraziləri geri qaytarmaq əvəzinə Rusiya ərazilərinə keçməyə çalışdı. Əgər bu qəddər Rusiya işğalçı dövlət sayılırdısa, artıq Ukraynada işğalçı dövlətdir. Belə bir situasiya çərçivəsində Ukrayna tərəfinin haqlı durumda haqsız vəziyyətə düşdüyünü dəyə bilərlik. Ukraynanın əsas mövqeyi Donbass və Luqansk olmalıydı. Ukraynanın digər strateji səhvi isə baltistik və 300 km məsafəni vura biləcək raketlərdən istifadə etməsidir. Çünki Ukraynanın Qərbdən ala biləcəyi ikinci ən böyük icazə idi. Amma Ukrayna yenə effektiv nəticə qazanma bilmədi. Sadəcə olaraq bununla Rusiyanın nüvə silahından istifadəsini leqallaşdırdı. Rusiya taktiki nüvə silahından istifadə edə bilər ki, bu da Ukraynaya ciddi zərərdir".

Şahənə Ziyad

Səhər açılanda artıq gec olur

Qar yağdımı, texnika yola çıxmalıdır

Paytaxtda qışa hazırlıq görülür. Həqiqətən də, görülürmü? Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin tapşırıqlarına uyğun olaraq paytaxt rayonlarında qışa hazırlığın vəziyyəti ilə bağlı Bakının inzibati rayonlarında kommunal, təsərrüfat xidmətləri, idarə və təşkilatların, təhsil müəssisələrinin, özəl sektorun nümayəndələrinin iştirakı ilə müşavirələr keçirilir. Bu haqda Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Mətbuat Xidmətindən məlumat verilib.

Məlumatla görə, müşavirələrin əsas məqsədi rayon xidmətlərinin soyuq qışa, xüsusilə güclü qar yağmasına hazırlığın vəziyyətinin araşdırılması, bu zaman görülməsi zəruri olan işləri müzakirə etməkdir. İlk müşavirələr paytaxtın Sabunçu, Suraxanı və Xətai rayonlarında keçirilib. Müşavirələrdə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin şöbə müdirləri, şəhərin kommunal və digər xidmətlərinin rəhbərləri də iştirak edəblər. Qeyd edilmiş ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən hər bir rayona cavabdeh şəxs təyin edilmiş, həmin şəxslər yerli icra hakimiyyətlərinin nümayəndələri ilə birgə rayonlarda qış mövsümünə hazırlığı, verilən tapşırıqların və görülməli işlərin icra vəziyyətini yoxlayıblar. Bildirilib ki, qış aylarında yağmurlu və şaxtılı hava şəraiti ilə əlaqədar rayon icra hakimiyyətlərində qışa hazırlıqla bağlı yaradılan qorğahqahlar, kommunal və təsərrüfat xidmətləri və aidiyyəti təşkilatların rəhbərləri həmin günlərdə üzərlərinə düşən vəzifələrini tam şəkildə yerinə yetirməsi üçün hazır olmalıdırlar. Hər bir quruma qarın təmizlənməsi üçün lazımı qəddər alet, inventarın (bel, kükrək, ling və s.) toplan-

Qış aylarında avtomobil yollarında ən böyük problem gölməçələrdir

masi, duz ehtiyatı yaradılması, xüsusi texnikaların vəziyyətinin yoxlanılması ilə bağlı tapşırıqlar verilib. Rayondakı küçə və məhəllələrin qardan təmizlənməsinə cavabdeh şəxslərin siyahıları hazırlanmışdır. Hər dəfə payız-qış mövsümü ərafəsində meşə riyası tabeliyində olan qurumların rəhbərlərini toplayır, vəziyyət öyrənilir, tapşırıqlar verilir. Amma yağış yağanda şəhərdə hansı vəziyyətin yarandığı zətan bəllidir və illərdir ki, bu sahədə müsbət bir dəyişiklik də görünür. Eləcə də şəhər əhalisi, xüsusən işə gedib-gəlməli olanlar qışda qar arzulamır. Çünki qar yağın kimi şəhər iflic vəziyyətə düşür, ictimai nəqliyyat işləmir, yollarda qar qalaqlanır, sürüşüb yığılan, qof-qıçını sındıran kim, avtomobil ilə buzlu yolda "fiqurlu konki" edən kim... İnzibati rayonların idarə, təşkilat və özəl qurumlarına, bələdiyyələrə, o cümlədən ictimai

iaşə müəssisələrinin rəhbərlərinə özlərinə aid ərazilərin təmizlənməsində yaxından iştirak etmək çağırışı isə daşa dəyib geri qayıdır. Ümid qalır, günəşə. Ki, tez parlasın, şüasini artırsın ki, qar tez ərisin. Hərçənd, qar əriyəndən sonra şəhərin yolları, küçələri lap bərabər vəziyyətə düşür.

Nəqliyyat məsələləri üzrə ekspert Eldəniz Cəfərov "Şərq"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, yağışlı, qarlı havalarda avtomobil yollarında ən böyük problem gölməçələrdir:

- Gölməçələrin yaranmaması üçün ciddi işlər görülməli, yağış, qar sularının yollardan çəkilməsini təmin edəcək işlər görülməlidir. Yağış, qar zamanı məhz yollarda yağıntı sularının toplanması, qar örtüyünün yollarda qalması səbəbindən hərəkət məhdudlaşır. Hərəkət məhdudlaşsınsa, bu, bütün sferalara ziyandır. Sənişin daşınması, yüklərin daşınması, istər fərdi hərəkət, istərsə də ictimai nəqliyyatda, eyni zamanda ya da hüquq şəxsi bir nöqtədən digərinə çatmaqda çətinlik çəkirsə və gecikirsə, bu, ümumilikdə Bakının iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərir. Əsas məsələ avtomobil yollarında vaxtında təmizlik işlərinin aparılmasıdır ki, qar yolun hərəkət hissəsindən təmizlənsin, yağış suları toplanıb qalmasın. Qar yağdımı, texnika yola çıxmalı və təzə qarı kürməlidir. Gözləmək lazım deyil, səhər açılın, sonra texnika küçəyə çıxsın. Səhər açılanda artıq gec olur, gecə saatlarında yağın qar qalaqlanıb, bərkiyir, donur. Donmuş qarı təmizləmək dəfələrlə çətin, neinki yumşaq qar. Bu, haramın bilməli olduğu adı məsələdir. Qar yağarsa, texnika da intensiv çalışmalıdır ki, qar toplanıb qalmasın. Sürüşmənin qarşısını almaq üçün yola səpilən duz, torpaq da ancaq qar təmizləndikdən sonra effektiv olur.

Mələhət Rzayeva

Şərqsünaslığın incisi...

Gövhər Baxşəliyevanın 70 illik yubileyinə bir necə söz

Elm aləmində nadir istedadla malik ele şəxsiyyətlər var ki, onların elmə gətirdiyi yenilik və çəkdikləri zəhmət, elmə verdikləri töhfə daima diqqət mərkəzindədir. Şərqsünaslıq elminin inkişaf etdirilməsində akademik Əbdülkərim Əlizadə, akademik Əlisöhbət Sumbatzadə, akademik Həmid Araslı, akademik Ziya Bünyadov, professor Rüstəm Əliyev, professor Aida İmanquliyeva kimi dahi şəxsiyyətlərin müstəsna rolu olmuşdur. Şərqsünaslıq məktəbini layiqincə davam etdirmək kimi ağır yük AMEA akademik Z.M.Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunun direktoru akademik Gövhər Baxşəli qızı Baxşəliyevanın çiyinlərinə düşüb.

XX-XXI əsrdə Şərqsünaslıq elminin ölkəmizdə sürətli inkişafı və çiçəklənməsində akademik Gövhər Baxşəliyevanın əhəmiyyətli rolu vardır. Xüsusilə, ilk qadın ərəbsünas alim Aida Nasir qızı İmanquliyevanın (1939-1992) şərqsünaslıq məktəbinin layiqli davamçısıdır.

Gövhər Baxşəliyeva Azərbaycanın tanınmış ərəbsünas alimlərindən biri kimi ölkədə ərəb dili, mədəniyyəti və ədəbiyyatının öyrənilməsinə müstəsna xidmətləri var. Onun fəaliyyəti bir sıra sahələri əhatə edir və Azərbaycan ərəbsünaslığında əhəmiyyətli mərhələ təşkil edir.

Gövhər Baxşəliyeva 26 noyabr 1954-cü ildə Bərdə şəhərində anadan olub. 1977-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetini fərqlənmə diplomu ilə bitirərək Azərbaycan Elmlər Akademiyası Şərqsünaslıq İnstitutunda fəaliyyətə başlayıb. Baş laborant, kiçik elmi işçi, elmi işçi, baş elmi işçi, "Şərqlilologiyası" şöbəsinin müdiri vəzifələrində çalışıb. 1993-cü ildən Gövhər Baxşəliyeva Şərqsünaslıq İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, 2002-ci ildən isə direktoru vəzifəsində çalışır. 1984-cü ildə namizədlik, 1996-cı ildə doktorluq dissertasiyalarını müdafiə edib.

Klassik və müasir ərəb ədəbiyyatı, ərəbdilli Azərbaycan ədəbiyyatı, müqayisəli ədəbiyyat-

sünaslıq, ədəbi əlaqələr və mənbəşünaslıq üzrə mütəxəssisdir. Onun əsərləri keçmiş sovet respublikalarında və ərəb ölkələrində elmi ictimaiyyət tərəfindən böyük rəğbətə qarşılanıb. Gövhər Baxşəliyeva dörd fundamental monoqrafiyanın müəllifidir. Kitablari nəşr müxtəlif ölkələrdə nəşr edilib və nəşr edilməkdədir. Səzsiz elmi məqalə və məruzələri nüfuzlu yerli və xarici nəşrlərdə dərc olunub.

Akademik Gövhər Baxşəliyevanın rəhbərliyi və tərtibçiliyi ilə bir sıra elmi kitablar işiq üzünə gəlib. Şərqlilologiyası və mənbəşünaslıqsahəsində bir çox əsərlərin elmi redaktorudur. Bir sıra elmi jurnalların redaktoru və ya redaksiya heyətinin üzvüdür. Xüsusilə, "Azərbaycan şərqsünaslığı" və "Şərqlilologiyası" jurnallarının baş redaktoru, "Dövlət və Din" ictimai fikir toplusunun redaksiya heyətinin üzvüdür.

Yüksək ixtisaslı şərqsünas kadrların hazırlanmasında bilavasitə iştirak edən Gövhər Baxşəliyevanın elmi rəhbərliyi ilə otuzdan çox namizədlik dissertasiyası müdafiə olunub. "Türk xalqları ədəbiyyatı" və "Dünya ədəbiyyatı" ixtisasları üzrə Müdafiə Şurasının işçidir. Uzun illər Şərqsünaslıq sahəsində respublikada aparılan elmi işlərin koordinasiyası üzrə Problem Şurasının sədri olub. Bundan əlavə Akademik Gövhər Baxşəliyeva pədaqoji fəaliyyətlə də məşğul olur, Bakı Dövlət Universitetinin (ADU) Şərqsünaslıq fakültəsində ərəb ədəbiyyatı fənnini tədris edib. Ərəb dili və mədəniyyəti sahəsində elmi-pədaqoji fəaliyyət göstərərək bu sahədə yeni nəsil alimlərin yetişməsinə, Azərbaycanda şərqsünas elmi kadrların hazırlanmasına vəsilə olub.

Filologiya elmləri doktoru Gövhər Baxşəliyeva Azərbaycanda şərqsünaslıq məktəbinin inkişafı naminə ərəbsünaslıq sahəsində gənc tədqiqatçıların yetişməsi üçün bu sahəyə ərəb və Azərbaycan mədəniyyətləri arasındakı əlaqələrin öyrənilməsi kimi yeni yanaşma metodları gətirib və ərəb dili və ədəbiyyatı, tarixi, iqtisadiyyatı ilə bağlı tədqiqatların daha geniş miqyasda aparılmasına yol açıb. Bu sahədə onun gördüyü işlər gələcək tədqiqatçılar üçün dəyərli nümunədir.

Elmə atdığı ilk addımdan sözün əsil mənasında mənə dəyərli olan çox əziz və doğma insan akademik Gövhər Baxşəli qızı Baxşəliyevanın 26 noyabrda 70 illik yubileyidir. Elmi yolunu örnək bildiyim Gövhər xanım hər zaman həyat mayakım kimi baxmışam. O mənim üçün əsl zəhmət və həmin zəhmətlə yüksək nailiyyət qazanmağın, şəxsiyyət kimi formalaşmağın göstəricisi olub.

Tanıdığım ilk gündən Gövhər xanımdan təkcə elmi rəhbərlik kimi elmi deyil, əsl Azərbaycan xanımına xarakterik xanımliq xüsusiyyətlərini də öyrəndim. Gövhər xanımda hər gün bir yeni müsbət cəhət kəşf etdim. İnsan

bu qədərmi ürəyi yumşaq, xeyrixah, mehriban, sadə və səmimi olara Demək ki, olar...

Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında da fəal iştirak edən Gövhər Baxşəliyeva 5 noyabr 2000-ci ildə 57 sayılı Bərdə-Ağcabədi seçki dairəsindən Azərbaycan Respublikasının II çağırış Milli Məclisinə deputat seçilib, 2001-ci ilin iyun ayından 2005-ci ilin dekabr ayınadək Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədr müavini olub, 2005-ci, 2010-cu və 2015-ci illərdə III, IV və V çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə üzv seçilib. Milli Məclisin Elm və Təhsil məsələləri və Mədəniyyət üzrə daimi komitələrinin üzvü olub.

Elmi fəaliyyətində dosent, professor, akademik elmi adlarına layiq görülüb. Yüksək məqamlara çatdığına baxmayaraq bu uzun zaman ərzində Gövhər xanımın özünün dilindən eşitdiyim "Ağac bar veridicə başını aşığı eyər" atalar sözüne qüvvət, onu bir gün belə təkkəbüllü görmədim. Mövqeyi artıqca sadəliyi daha da artdı...

Yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanması üçün İnstitutu qəbul olunmuş doktorantların dəfələrlə maddi vəziyyətini nəzərə alaraq illik təhsil haqqı ödənişlərinə köməklik göstərmiş, işə yeni kadrlar cəlb ediliyində institutumun doktorantlarını ön plana çəkməsi, bir çox ali məktəblərin, eləcə də Bakı Dövlət Universitetinin "Şərqsünaslıq", "Tarix" fakültələrinin savadlı tələbələrini Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Z.M.Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunda işlə təmin edilməsinə şərait yaratması, işçilərinə sevgi və qayğı ilə yanaşması akademik Gövhər Baxşəli qızı Baxşəliyevanın ali üstün cəhətləridir. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Z.M.Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutun baş direktoru, AMEA-nın həqiqi üzvü, vitse-prezidenti olan Gövhər xanımın müsbət insani keyfiyyətləri saymaqla bitməz.

Bu günlərdə Prezident İlham Əliyev AMEA-nın vitse-prezidenti Gövhər Baxşəliyeva ilə bağlı Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında səmərəli fəaliyyətinə və elmin inkişafında xidmətlərinə görə Gövhər Baxşəli qızı Baxşəliyeva "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilib. Bu əlamətdar hadisə akademik Gövhər Baxşəli qızı Baxşəliyevanın 70 illik yubiley ərəfəsinə təsadüf etmişdir.

Mən də öz növbəmdə akademik Gövhər Baxşəli qızı Baxşəliyevanın 70 illik yubileyini səmimi qəlbədən təbrik edir, ona daima Şərqsünaslıq elminin incisi olaraq qalmasını arzu edirəm.

Lalə Bayramova,

AMEA akademik Z.M.Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunun "Təhsil" şöbəsinin müdiri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

"Qarabağ" üçün 1 xal da böyük nəticədir

"Lion" təmsilçimizlə olacaq matçda hücum futbolu oynamağa çalışacaq

Çox keyfiyyətli komandaya qarşı oynayacağıq. Bunu "Qarabağ"ın baş məşqçisi Qurban Qurbanov UEFA Avropa Liqasının Liqa mərhələsinin 5-ci turunda Bakıda "Lion"la (Fransa) oyundan əvvəl keçirilən mətbuat konfransında bildirib.

Mütəxəssis komandanın sabahkı görüşə hazırlığını dəyərləndirib:

"Vacib oyundur, pis hazırlaşmamışıq. Çox istəyirik ki, azarkeşlərimizi sevindirək və uğurlu çıxış edək. Rəqibin heyətinə baxmışıq. Özümüzlə bağlı müəyyən sual doğuran məsələlər var. Böhran oldu-olmadı, istənilən komandaya qarşı hazırlaşırıq. Bu cür klubların maliyyə böhranının yoluna qoyulmasında problem görmürəm. Böyük klublarda da böhran olur. Məncə, belə fikirlərdən uzaq olmaq lazımdır".

Qeyd edək ki, noyabrın 28-də Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionunda təşkil ediləcək "Qarabağ" - "Lion" görüşü saat 21:45-də start götürəcək.

İctimai Televiziyanın İdman departamentinin rəhbəri Kənan Həkimov "Şərqlilologiyası" bildirib ki, "Qarabağ" oyuna qələbə üçün çıxacaq:

"Rəqibin gücünü nəzərə alsaq, "Lion"la oyundan minimum 1 xalla ayrılmaq da qənaətbəxş nəticə sayıla bilər. Əslində, "Qarabağ" "Ayaks"la Bakıdakı oyuna da əla başlamışdı. Ağdam təmsilçisi dominant futbol sərgiləyirdi. Hətta sayılmayan qolu da oldu. Lakin Romaonun qırmızı vərəqəsi işləri korladı və oyunun gedişatını dəyişirdi. Oyundan öncə mətbuat konfransında Qurban Qurbanov bildirdi ki, hücum planında 1-2 əlavələr olacaq. Fikrimcə, Norveç səfərində olduğu kimi Aleksey Kaşuk bu dəfə də start heyətində yer alacaq. Hər halda ukraynalı vingerin son oyunlar yaxşı forma yığdığı hiss olunur. Üstəlik, "Lion"la oyunda sürətli cinah oyunçusuna ehtiyac olacaq. "Lion" son oyunlarda həm Fransa çempionatı, həm Avropa Liqasının liqa mərhələsinə götürsək, yalnız "Beşiktaş"la məğlub olub. Yeni həm Avropa Liqasında, həm də daxili çempionatda iddiasını davam etdirir. Lakin Ağdam təmsilçisi Fransa klubunu məğlub edə biləcək səviyyədedir. Bu oyun uzun müddət "Lion"da çıxış edən Yassin Benzia üçün də xüsusi əhəmiyyət daşıyacaq. Üstəlik, "Qarabağ"ın heyətində Fransa çempionatında oynamış Abdullah Zubir də var. Düşünürəm ki, azarkeşləri maraqlı, qarşılıqlı hücumlar şəraitində keçəcək bir oyun gözəliyin. Çünki "Lion" təmsilçimizlə olacaq matçda hücum futbolu oynamağa çalışacaq. "Qarabağ" isə məhz sürətli cinah keçidləri hesabına rəqibini əks hücumlarda yaxalaya bilər. Ümid edirəm ki, komandamız bizi növbəti dəfə qələbə ilə sevindirərək turnir cədvəlində bir neçə pillə irəliləyəcək".

Fidan Həmişəyeva

Elan

Abbaszadə Cavid Xanlar oğluna məxsus hərbi biletdişi üçün etibarsız sayılır.

Keyfiyyətsiz təhsilin maliyyələşdirilməsinin önəmi yoxdur

Aktual layihələr icra edilməyib, ayrılan cüzi vəsaitlər də qeyri-peşəkarlıqla xərclənib, israf edilib

"Təhsil Tələbə Krediti Fondu (TTKF) bu günə kimi kredit götürən və təhsillərini uğurla başa vuran məzunların 433.000 AZN məbləğində ödənişini bağışlayıb".

"Şərqlil" xəbər verir ki, bu barədə ADPU-nun Təhsildə Təhlil və Kommunikasiyalar Mərkəzinin direktoru Kamran Əsədov sosial media hesabında məlumat verib.

Təhsil eksperti, dosent İlham Əhmədov isə qeyd edib ki, "Təhsil Tələbə Krediti Fondu"nun yaradılması yaxşı təşəbbüsdür, lakin yaxşı olardı ki, tələbələr ödənilən təhsil haqqına uyğun olaraq keyfiyyətli, müasir tələblərə cavab verən ali təhsil ala bilərdilər:

"Ölkənin ali təhsil sistemi elə durumdadır ki, universitetlər istəse də, müasir tələblər səviyyəsində keyfiyyətli ali təhsil verə bilməzlər. Bu durumun əsas səbəbi ali təhsil sisteminə aparılan yarımçıq islahatlardır. DQQI, MIQ, sertifikatıya və sair imtahanlar bunu aydın göstərir. Yeni kvadratın sahəsini tapa bilməyənlər təkcə müəllimlər deyil, belə "məzunlar" bütün ixtisaslar üzrə var.

Son 30 il ərzində ali təhsilin dinamik inkişafı, yeni məzmunun yaradılması, müasir tədris metodik təminatın yaradılması, müəllimlərin fasiləsiz təkmilləşmə sisteminin

qurulması və keyfiyyətin təminatı istiqamətində islahatlar üçün zəruri investisiyalar, aktual layihələr icra edilməyib, ayrılan cüzi vəsaitlər də səmərəsiz və qeyri-peşəkarlıqla xərclənib, yeni israf edilib. Deməli, Təhsil Tələbə Krediti təşəbbüsü nəticədə tələbələrə keyfiyyətsiz təhsili maliyyələşdirməyə, arxasında bilik və səriştələr olmayan diplom əldə etməyə, onları gələcəyin qeyri-müəyyən məşğulluq perspektivi müqabilində işsizlik və ya uzunmüddətli kredit borcuna düşməsinə səbəb olur. Bu vəziyyət ETN-i düşünməyə, illərlə yığılan problemləri nəhayət ki, həll etməyə sövq etməlidir".

Kamran Əsədov da öz növbəsində TTKF-nin bu addımının səbəbini akademik

göstəricilərini yüksək səviyyədə qoruyan və təhsil həyatında müvəffəqiyyət qazanan tələbələrini təşviq olunması ilə əlaqələndirib:

"Bu, həm təhsil sisteminin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, həm də sosial ədalətin təmin edilməsinə yönəlmiş bir təşəbbüsdür. Qaydalarda da göstərilib, oxuduğu müddətdə qiymətləri 91 baldan yüksək olanlara götürüldükləri təhsil haqqı krediti bağışlanırdı. Yaxşı oxuyan və əlaçı olan tələbələr krediti bağışlanılıb".

K.Əsədovun sözlərinə görə, TTKF-nin bağışlama siyasəti təhsildə mükəmməllik prinsipinə əsaslanır:

"Yeni kreditlə təhsil almaq imkanı əldə edən tələbələrə yüksək akademik nailiyyətlər əldə edənlər xüsusi təşviq olunurlar. Təhsil prosesində göstərilən səy və fədakarlıq maliyyə yükünün bir hissəsinin üzərindən götürülməsi ilə mükafatlandırılır. Bu yanaşma tələbələri motivasiya etməklə yanaşı, onların təhsil müddətində daha məsuliyyətli və məqsədyönlü olmalarına səbəb olur". Mərkəz direktoru həmçinin bildirib ki, burada fondun əsas məqsədi ölkədə təhsil imkanlarını genişləndirmək və maliyyə çətinlikləri səbəbindən təhsil almaqda çətinlik çəkən tələbələr üçün dəstək yaratmaqdır. "Kreditlərin bağışlanması isə yalnız maliyyə yardımı deyil, həm də tələbələrə gələcək həyatlarına olan inamını artırmaq üçün simvolik bir jestdir. Bu addım yüksək nəticələr göstərən tələbələrə gələcəkdə daha rahat şəkildə karyera qurmasına imkan yaradır. Sosial ədalət və bərabər imkan prinsiplərini rəhbər tutaraq həyata keçirilən bu təşəbbüs təhsilin əlçatanlığını artırmaq məqsədini güdür. Kredit borcununun bağışlanması ilə tələbələr təhsil sonrası maliyyə yükündən azad edilir və bu, onların iş həyatına daha güclü şəkildə başlamasına şərait yaradır. Bu da cəmiyyətə uzunmüddətli müsbət təsir göstərir, çünki yüksək təhsilli və motivasiyalı məzunlar ölkə bazarının inkişafında mühüm rol oynayırlar".

Şəymən

Təsisçi: "Şərqlil Media Qrup" MMC
Baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun ı müavini: Yusif Nəzərli

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Aygün Tahir, Nihat Müzəffər, Şəhane Ziyad, Nəzrin Vüqarqızı

Texniki heyət:
 Rüşət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlahə İbrahimova, Nailə Cabbarlı, Fazilə Məmmədova

Qəzet "Şərqlil" in kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələrin və "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap olunur

"Şərqlil Media Qrup" MMC-yə daxildir:
"Şərqlil" qəzeti və sherg.az saytı
www.sherq.az
e-mail: sherg-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi:
Kapital Bank ASC Yasamal filiali
Kod: 200037
VÖEN: 9900003611
M/H: AZ37NABZ0135010000000001944
S.W.I.F.T.: AIBAZ2XXXX
AZM hesab nömrəsi:
AZ74AIB400500G9441595487103
VÖEN 1307632991

Tirajı: 1500 Sifariş: 2774

21 ildən sonra tutuldu

FTB-nin "ən çox axtarılanlar" siyahısına düşmüşdü

ABŞ Federal Təhqiqat Bürosu (FTB) "ən çox axtarılanlar" siyahısında olan Daniel Andreas San Dieqonun 21 ildən sonra İngiltərənin Uels bölgəsində ələ keçirildiyini açıqlayıb.

"Şərq" xəbər verir ki, Dieqo ölkə daxilindən ABŞ-nin ən çox axtarılan terrorçular siyahısına daxil olan ilk şəxs oldu və onun tutulmasına kömək edən məlumat üçün 250 min dollar mükafat təyin edildi.

Daniel Andreas San Dieqo 2003-cü ilin avqustunda Kaliforniya ştatının Emeryville şəhərində biotexnologiya şirkətinin kampusunda təxminən bir saat fərqə iki bomba partlatdığı üçün axtarılda olub.

Dieqo həmçinin 2003-cü ilin sentyabrında Kaliforniya ştatının Pleasanton şəhərində qida məhsulları şirkətinin mışmarlarla bağlanmış bombanın partlatılmasına görə məsuliyyət daşıyırdı.

Böyük Britaniyanın Milli Cinayət Agentliyi (NCA) bazar ertəsi Uelsin Konvi bölgəsində həbs edildiyini bildirib.

Turan

Sibel Can səhnədə yıxıldı

Türkiyəli müğənni Sibel Canın başına iş gəlib.

Axşam.az xəbər verir ki, müğənni səhnədə mahnı oxuyarkən ayağı eteyinə ilişib və yıxılıb. O, 2 şəxsin yardımı ilə ayağa qalxa bilib.

Diqqət çəkən məqamlardan biri isə Sibel Can yıxıldıqdan sonra da mahnının davam etməsi olub.

DiKaprio 26 yaşlı sevgilisinə evlilik təklifi edib?

Hollivud ulduzu Leonardo DiKaprio-nun 26 yaşlı sevgilisi Vittoriya Çeretti ilə evlənməyə iddia olunub.

Axşam.az xəbər verir ki, 50 yaşlı aktyorun sevgilisinə ar-tıq evlilik təklifi etdiyi və onların nişanlandığı bildirilib. Tərəflər məsələ ilə bağlı hələlik açıqlama verməyib.

Qeyd edək ki, əgər şayiələr doğru çıxarsa, bu, Vittoriyanın ikinci, DiKaprio-nun isə ilk evliliyi olacaq.

Model daha əvvəl divey Matteo Milleri ilə evli olub.

Tünd şokoladın xeyri...

Ariqladır, ürək-damar sağlamlığını qoruyur

Tünd şokoladın tərkibində olan flavonoidlərin ürək-damar sağlamlığını yaxşılaşdırdığı və insult riskini azaltdığı sübut edilib.

"Qafqazinfo" xəbər verir ki, bu barədə məlumat

Birmingem Universitetinin alimləri tərəfindən aparılan araşdırmada öz əksini tapıb.

Mütəxəssislər tünd şokoladın tərkibində olan bəzi güclü maddələrin yüksək yağlı qidalar qəbul etdikdən sonra belə ürək-damar sağlamlığını qoruya biləcəyini aşkar ediblər. Məlumatla görə, stress nəticəsində ürayın zədələnməsinin qarşısını alan tünd şokolad ürək-damar sağlamlığını yaxşılaşdırır. Tünd şokolad yağ yandırıcı xüsusiyyətlərə malik olduğundan ariqlamağa da müsbət təsir edir. Tünd şokoladın tərkibində olan antioksidantlar bədəndəki sərbəst radikalları neytrallaşdırır və oksidləşdirici stressin qarşısını alır. Parkinson və Alzheimer xəstəliyinin yaranmasının qarşısını alır.

Buna görə mütləq balqabaq yeyin!

Payızda ən bol olan tərəvəzlərdən biri də balqabaqdır. Həm yeməklərdə, həm də şirniyyat kimi istifadə edilən balqabağın orqanizm xeyrinə saymaqla bitmir.

Axşam.az xəbər verir ki, ABŞ-da mütəxəssislər tərəvəzlə bağlı yeni araşdırma aparıb. Vitamin, mineral və antioksidant mənbəyi olan balqabağın faydaları aşağıdakılardır:

Bağırsağ sağlamlığını dəstəkləyir
Bəzi xərçəng növlərinə qarşı qoruyur
İmmuniteti artırır
Ariqlamağa kömək edir
Göz sağlamlığını yaxşılaşdırır
Sağlam qan təzyiqini dəstəkləyir.

Səbəb inanılmazdır

İtlər sudan çıxdıqda niyə silkələnir?

İsti bir gündə suya çubuq atıb itinizdən onu gətirməsini istəmişiniz və it də dərhal suya baş vurub çubuğu dişlərinin arasında siza götürüb. Sonra da silkələnməyə başlayaraq suyu ətrafa sıçradıb. Bu, itlərin daim etdiyi hərəkətdir. İtlər dəri səthində, tüklərin üzərində suyun qalmasına sevmir və ondan tez bir zamanda qurtulmağa çalışırlar.

Amma niyə? "Sherg.az" "tr.mashable.com"-a istinadən bildirir ki, alimlər nəhayət, itlərin yaş bədənlerini niyə belə silkələdiklərini anlayıb. Yeni araşdırmaya görə, itlərin silkələnmək üçün kənarlaşdırması məməlilərin dərisində tapılan C-LTMR adlı reseptorun qüsurlarından qaynaqlanır. Bu səhv, itlərdən pişiklərə, siçanlara qədər hər cür tüklü heyvanların boyunlarının arxasındakı maye damcıları ilə stimullaşdırıldıqda titrəməsinə səbəb olur. Harvard Tibb Məktəbinin Howard Hughes Tibb İnstitutunun doktorantı Dawei Zhang öz araşdırmasını "Live Science"-da dərc etdirib. Tədqiqatçı bildirir ki, bu mürəkkəb bir davranışdır. Fərdlər və növlər arasında məməlilər və gəmiricilər eyni tezlikdə və oxşar fırlanma tərzində titrəməyə meyillidirlər. Şüə heç kim bunun üçün hansı reseptorların və sinirlərin məsul olduğunu bilmir. Zhang və həmkarları səbəbi tapıb, lakin sarsıntıya nəyin səbəb olduğunu müəyyən etmək üçün bəzi "dedektiv iş" aparmalı olublar. Komanda əvvəl-

cə siçanlarda mexaniki qüvvələri və ya temperatur dəyişikliyi hiss edən reseptorları hiss edən dəri reseptorlarında kanalları sıradan çıxaran genetik mutasiyalar yaratdı. Onlar müşahidə ediblər ki, temperatur dəyişikliyi hiss etmək qabiliyyəti olmayan siçanlar boyunlarının arxasına yağ damcıları səpildikdə hələ də silkələnilir ("yaş it" silkələnməsini tətikləmək üçün ən etibarlı üsul). Lakin mexanoreseptor kanalları olmayan siçanlar özünü silkələyə bilib. Beləliklə, Zhang və komandası mexanoreseptorlara diqqət yetirib və yağ damcılarına cavab olaraq heyvanların fealiyyətini izləyib. Onlar diqqətlerini çox yüngül toxunuşa cavab verən üç reseptora yönəldib. Daha sonra xüsusi dəri reseptorlarını işıqla aktivləşdirmək üçün optogenetik adlanan texnikadan istifadə ediblər. Bu texnika ilə onlar heç bir maye stimulu olmadan fərdi sinir növlərini aktivləşdirə bildilər. Zhang deyib ki, C-LTMR-lər elm aləmində uzun müddətdir sirr olaraq qalır. 80 il əvvəl edilən bir araşdırmaya əsaslanaraq, bunun heyvanlarda qıdqlanma hissi yaratdığından şübhələnirdi, lakin heyvanların bu stimullaşdırmanı necə yaşadığını aydın deyildi. İnsanlarda C-mexanoreseptorları adlanan bu əlaqəli mexanoreseptorlar dəri üzərində

xoş fırçalama toxunuşları ilə əlaqələndirilir. C-LTMR-lər tüklü heyvanların aşağı tüklərindəki follikullardan gələn siqnalları daşıyır. Buna görə də, yeni araşdırma onların parazitlər və ya su damcıları kimi kiçik, narahatedici stimulları aşkar etmək üçün ixtisaslaşdığını ortaya qoyur. Bu, əslində onların tüklərindəki potensial zərərli stimullardan xilas olmaq üçün bir müdafiə sistemidir. "Bunun gəmirici və ya tüklü heyvanların "yaş köpek" titrəməsinin təkamül məhsulu olduğunu söyləmək çətindir.

Mələhət

Karatay qənaət reseptini verdi

"Qışda canınız turşu istəyirsə, səbəbi budur

Qış aylarında immunitet sistemimizi gücləndirmək üçün müxtəlif vitamin əlavələri və ya qida maddələrindən istifadə edirik. Xüsusilə qışda bir çox insanlar turşu və quru lobyə kimi qidalara üstünlük verir.

Qida üzrə tanınmış mütəxəssis, professor Canan Karatay qış tərəvəzlərinin sirrini, paxlalılar və turşuların balansını, immunitet üçün hansı qidaların lazım olduğunu açıqlayıb. "Şərq" "Milliyet.com.tr"-yə istinadən bildirir ki, professor təbii antibiotik kimi tanınan turşu və turşu suyunun qış aylarında əvəzolunmaz olduğunu deyib. Turşu suyunun faydalarına toxunan Canan Karatay hər kəsin qış tərəvəzlərindən təbii turşu hazırlamalı olduğunu bildirir. Xüsusilə duzlu gül kələm, çuğundur, kərəviz, soğan və sarımsağın sağlam bakteriyaları artıracağını izah edib. Bundan əlavə, müxtəlif bölgələrdə hazırlanan qızardılmış turşu və xörəklərin eyni fayda verəcəyini vurğuladı. Qış aylarının vazkeçilməz yeməkləri adətən paxlalılar və turşulardır. Xüsusilə lobyə və turşunun birlikdə istehlakı illərdir dəyişməyən bir ənənəyə çevrilib. Paxlalılar və turşuların, əslində, balanslaşdırılmış qidalar olduğunu ifadə edən Canan Karatay, "paxlalıların həzm edilməsi çətin olur. İstifadə etdikdən sonra mədədə qaz və ya şişkinliyə səbəb ola bilər. Fermentasiya olunmuş qidalar bu həzmi asanlaşdırır. Bu sayədə bağırsaqlarımız rahat olur və qaz problemlərindən qurtulmuş olur". Qış aylarında bir çox insanın süfrələrində olan paxlalı bitkilərdən danışan Karatay, heç bir qeyri-təbii məhsulun istehlak edilməməsi lazım olduğunu vurğulayıb. O, xaricdən gətirilən paxlalıların uzunmüddətli dayanıqlığını və xarici amillərdən qorunmasını təmin etmək üçün çiləmə imkanlarından danışib. Karatayın sözlərinə görə, paxlalılar təbii xüsusiyyət-

lərini itirir və insan orqanizminə heç bir fayda vermirlər. Sağlamlığımızı təhlükəsiz və güclü saxlamaq üçün dərməna ehtiyacımız olmadığını bildiren Canan Karatay, bədənin qələvi qidalar sayəsində qorunacağını bildirir. "Mümkün olduqca turşu və paxlalılar kimi tərkibində canlı bakteriya olan qidaları istehlak etməyə çalışın. Bədəni qələviləşdirən bu qidalar sayəsində bədənin pH səviyyəsi daha sağlam olur. Qış aylarında turşu suyu istehlak etməyin probiotik təsirinə toxunan Canan Karatay bunun bağırsaqları faydalı şəkildə aktivləşdirəcəyini bildirir. Karatayın sözlərinə görə, bağırsaqların işləməsi də qidanın çox yaxşı həzm olunmasını təmin edir. Mütəmadi bağırsağ hərəkətlərinin yuxu problemlərinə belə yaxşı olduğunu deyən Canan Karatay misal çəkdi: "Əsas bağırsağ sağlamlığını yaxşılaşdırmaqdır. Hətta xolesterolu olduğunu deyən bir xəstəyə əvvəlcə bağırsaqlarını məşq etməli olduğunu söylədim". Qəbizlik problemi olan fərdlər ilk növbədə bağırsağ sağlamlığına diqqət etməlidirlər. Qış aylarında istehlak edilən turşu, turşu suyu və paxlalılar bunun üçün ən faydalı vasitələrdir. Canan Karatay, inkişaf edən qəbizlik probleminin az su istehlakı, kalsium, maqnezium, kalsium və natrium çatışmazlığı ilə əlaqəli olduğunu söylədi. Soyuq havalarda istehlak etdiyimiz qış tərəvəzləri, turşulardan hazırlanan salatlarda, paxlalılar və turşu suyu sayəsində vitamin və mineral çatışmazlığının qarşısını almaq mümkündür. Canan Karatay müsahibəsində "erken təbəbət atası" kimi tanınan İbn Sina'nın fikirlərindən danışdı: "İbn Sina deyir ki, insan bağırsağı təxminən 12 metr uzunluqdadır. Qəbul etdiyiniz qida 12 saatdan sonra bağırsaqlara çatır".

Mələhət

NASA-dan gizli baza kəşfi

Buz altındakı ABŞ sirri ortaya çıxdı

NASA alimləri Qrenlandiyada Arktika buzlarının üzərindən keçərkən qeyri-adi məlumatlar toplayıblar.

"Şərq" xəbər verir ki, NASA-nın Gulfstream III təyyarəsinə quraşdırılan radar cihazı buzun altında tərk edilmiş "hərbi baza" aşkar edib.

Soyuq müharibə dövründə ABŞ Ordusu Mühəndislər Korpusu tərəfindən hərbi baza kimi istifadə edilən bu yer buz örtüyü altında gizlənməmiş xarabalıqdır.

"Camp Century" adlanan bu olduqca sirli baza buzun səth qatlarına qazılmış nəhəng tunellər şəbəkəsinə malikdir və təxminən 240 kilometr içəridə yerləşir.

Bu gizli baza 1959-1967-ci illər arasında Arktikadan nüvə raketlərinin buraxılmasının mümkün olub-olmadığını yoxlamaq üçün istifadə edilib.

Daha yeni bir xəbər zamanı əldə edilən radar məlumatları buz və qarın 30 metr altında basdırılmış bir sıra strukturların mövcudluğunu ortaya qoyur.

NASA-nın Jet Propulsion Laboratoriyasının kriosfer alimi Aleks Qardner deyir: "Məqsədimiz buzlağı araşdırmaq idi, lakin biz "Camp Century" ilə rastlaşdıq. Əvvəlcə bunun nə olduğunu bilmədik".

Məlumatlar NASA-nın Gulfstream III altında quraşdırılmış UAVSAR (Unmanned Aerial Vehicle Synthetic Aperture Radar) sistemi ilə toplanıb.

Təhqiqat zamanı təyyarədə olan NASA alimi Çad Qrin, "Yeni məlumatlarda məxfi bazanın ayrı-ayrı strukturları hər zamankindən daha aydın görünür" deyər bildirdi.

Alimlər bu xəritələrdən istifadə edərək, buz təbəqəsi əriyəndə düşərgənin yenidən nə vaxt üzə çıxacağını proqnozlaşdırmağa çalışırlar.

Mütəxəssislər bu bölgənin əsrin sonlarına doğru yenidən üzə çıxacağını və bunun arzuolunmaz nəticələrə səbəb ola biləcəyini irəli sürürlər.

Bu nəticələrə radioaktiv tullantıların və kimyəvi maddələrin ətraf mühitə sızması kimi risklər daxildir.

"Camp Century"-nin kəşfi komanda üçün tamamilə gözlənilməz nəticə olub.

Missiyanın əsas məqsədi iqlim dəyişikliyi Arktika-ya təsirini öyrənmək olub.

"Məqsədimiz İHA-nın buz təbəqəsinin daxili təbəqələrini və buzla yataq arasındakı interfeysi kalibr etmək, yoxlamaq və anlamaq idi. Buz təbəqələrinin sürətlə istiləşən okeanlara və atmosfərə necə reaksiya verəcəyini bilirik", - deyər Greene bildirdi.

Turan